

Bare 0,002 prosent av forskningsartiklene UiO ga ut i fjor er tilgjengelige for allmennheten.

Nyhet, side 8 og 9

«Oslo-studenter må få mer studielån enn ellers i landet»

Gabriel Steinsbekk, redaksjonsleder og debattredaktør
Kommentar, side 2 og 3

Innvandrerjenter tar over akademien:

Flinkere og flittigere

Nyhet, side 7

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 66, utgave 15 | www.universitas.no | onsdag 9. mai 2012

ILLUSTRASJONSFOTO: ALBERT GONZALEZ FARRAN / FN / CREATIVE COMMONS

DYR FRIVILLIGHETSTURISME BLIR STADIG MER POPULÆRT:

U-hjelp til selv-hjelp

■ Norske selskaper lokker med selvrealisering når de selger frivillighetsreiser.

■ – Firmaene vil tjene penger på folks gode intensjoner, sier bistandsforsker Terje Tvedt.

Reportasje, side 16, 17, 18 og 19

ANNONSE

HVEM ER UIOS BESTE UNDERVISER?

Har du en foreleser som er **nyskapende**, **stimulerende** og så **engasjerende** at du nesten ikke klarer å sitte stille?

Studentparlamentet deler ut en pris på **20 000 kr** til UiOs beste underviser!

Meld inn kandidater innen **14. mai** til: undervisningsprisen@studentparlamentet.uio.no

Les mer om kriteriene på studentparlamentet.uio.no

redaktør: **Magnus Lysberg**
magnusly@universitas.no 943 66 089

redaksjonsleder: **Gabriel Steinsbekk**
gabriest@universitas.no 936 59 898

fotosjef: **Skjalg Bohmer Vold**

desksjef: **Jørgen Brynhildsvoll**

nettredaktør: **Hans Skjong**

redaktør for Mellom fag: **Tia Karlsen**
tiakk@universitas.no 930 19 878

MENINGER

Pervers økonomi

Denne våren har vi sett et gryende opprør mot det som etter hvert har utviklet seg til å bli et kunnskapsmonopol. I januar startet en kampanje mot tidsskrifts-giganten Elseviers støtte til et amerikansk lovforslag som ville utvide opphavsretten på vitenskapelige artikler. Kampanjen var vellykket: Elsevier trakk støtten tilbake. Nå håper mange at motstanden mot kunnskapsmonopolet skal fortsette.

Kontroversen har fått lite oppmerksomhet i Norge, men ble aktuell denne uken. Tirsdag redegjorde Kunnskapsdepartementet for universitetenes tilstand – slik departementet gjør hvert år. Da kom det frem at en forsvinnende liten andel av den offentlig finansierte forskningen i Norge publiseres allment tilgjengelig, altså gratis på internett.

Såkalt «open access»-publisering har blitt stadig mer populært de siste årene, men sliter med en betydelig ulempe: Forskerne er avhengige av å få publisert i anerkjente, internasjonale tidsskrifter for å gjøre karriere. De samme tidsskriftene blir ofte drevet med kommersielle interesser for øyet, og krever blodpris av abonnentene.

Olav Torvund leder Forskerforbundets opphavsrettsutvalg, og sier til Universitas denne uken at «noen må betale regningen». Det har han i og for seg rett i: Det gjør skattebetalerne, eller – i land hvor universitetene tar skolepenger – studentene.

Tidsskriftene monopoliserer det som har blitt en pervers økonomi. Produksjonskostnadene, det vil si utgiftene til forskningen, er allerede betalt av universitetene. Selskapenes overskudd, altså abonnementsprisen, betales av universitetenes biblioteker. Slik ender private selskaper opp med å høste inn store overskudd på frukter båret av offentlig finansiert kunnskapsproduksjon.

Dette er åpenbart en idiotisk måte å organisere kunnskapsspredning på. Det internasjonale forskersamfunnet bør klare å koke i hop noe bedre, fortrinnsvis en åpen og gratis løsning. Leserene har tross alt allerede betalt for innholdet.

Verdens minste radio

Gøte Strindler er valgt som ny redaktør i Radio Nova. Vi ønsker Gøte lykke til, og oppfordrer våre lesere til å lytte til kanalen – som slik snart kan nå sitt mål om et tresifret antall lyttere.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Oslostudenter må få mer studiestøtte enn andre.

Ikke rom i herberget

KOMMENTAR

Gabriel Steinsbekk, redaksjonsleder og debattredaktør

Samtidig kan Statistisk sentralbyrå fortelle at befolkningsveksten i og rundt Oslo blir enda større enn antatt. Oslo er blant de byene i Europa som vokser raskest. Så raskt at om 15 år passerer byen 800 000 innbyggere.

Hvis du tror det er trangt og dyrt å bo i Oslo i dag, er det bare å glede seg over at du studerer her i 2012 og ikke i 2027.

I 1939 så en ny lov dagens lys i kongeriket Norge. 16. juni dette året ble loven om studentsamskipnaden i Oslo vedtatt. Siden den gang er det bygget over 30 000 studentboliger i Norge. Meningen med loven var å tilby et bolig- og velferdstilbud for de som flyttet til Oslo for å gå på Universitetet. Å bo i byen kostet rett og slett mye mer enn å bo på landet. Kjenner du deg igjen?

I 2011 økte leieprisene i Oslo med 8,6 prosent. I februar i år kostet det i snitt 8300 kroner å leie en ettromsleilighet i hovedstaden. Flere og flere studenter må jobbe ved siden av studiene for å ha mulighet til å bo og leve i nærhet av sitt studiested. I år er det over 17 000 studenter som har et studie i Oslo på førsteplass når de søker samordna opptak, en økning på åtte prosent fra i fjor. Alt tyder på at den trenden vil fortsette i mange år framover.

«Studiestøtten må bli en boligstøtte, som tar hensyn til hvor det er dyrest å finne husrom.»

Studentpolitikerne må finne fram grunntanken bak student-samskipnadsloven av 1939 igjen. Studiestøtten må bli en boligstøtte, som tar hensyn til hvor det er dyrest å finne husrom. Den nasjonale studentbevegelsen må tenke mer strategisk.

Det sentrale boligkravet til studentpolitikere i dag er å øke antallet studentboliger som bygges hvert år til 1500, kanskje 2000. På nasjonal basis. Det fører til at det i 2012 bygges 164

studentboliger i Oslo, mens det er her studentveksten og leieprisøkningen (bortsett fra Stavanger) er størst.

Nå er det på tide å tenke nytt. Et vanskelig regelverk, høye byggekostnader og en kommune som ikke vil gjøre passende tomter tilgjengelige for

ØYEBLIKKET

av Ketil Blom

Hipt: Det er vanskelig å bestemme seg for hva som er kulest av beatboxing og publisering av tilstandsrapporten for høyere utdanning og forskning i Norge 2012. Med Michael Sundby, human beatbox.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

studentboliger står alle i veien for den storstilte satsingen på studentboliger som Oslo trenger.

En god løsning for å kunne lette litt av trykket på hovedstatsstudentene er å innføre 11 måneders studiestøtte. En annen er å øke studielånet generelt, uavhengig av hvor mange utbetalinger det kommer i. Problemet er bare det at den løsningen ligger død og begravet innenfor dagens politiske virkelighet. Så godt som alle partier i

Norge har vedtatt i sine programmer å øke studiestøtten betydelig. Likevel skjer det ikke. Det koster for mye penger i forhold til det politiske presset studentene klarer å utøve.

Mitt forslag er følgende: Så lenge regjeringen ikke klarer å lette trykket på boligmarkedet i de største byene, må studentene der få en høyere studiestøtte enn studenter ellers i landet.

Det koster mer å bo i Oslo enn i Nordland. Samtidig er bolig den største kostnaden til norske studenter i dag. For at lik rett til utdanning, uansett hva og hvor du vil studere, skal være en mulighet, må boligforskjellene utjevnes. Da er det på tide for land og by å gå hånd i hånd, og kreve høyere studiestøtte for de som bor i storbyen.

debatt@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

«Fadderuka ble særlig skilt ut som en periode der fokuset på alkohol var stort. Det ble også kommentert at Tuntreet hadde mange artikler som fokuserte på drikking og alkohol.

Vi vil ikke kommentere om denne observasjonen holder vann eller ikke, men gir dere heller en liten smakebit av de mest hardtslående nyhetssakene i Tuntreet, avisa til studentene på Ås. Hentet fra saken «UMBs trivselsundersøkelse». Tuntreet, nr. 4, 2012.

«Det var fredag 2. mars, klokka nærmet seg ti på kvelden og journalisten nærmet seg overstadig beruset.

Hentet fra saken «IVARinner!». Tuntreet, nr. 4, 2012.

«Nok en gang gikk årets karskrenn med Trøndernes Fagforening av stabelen.

Hentet fra saken «Karskrenn i solnedgang». Tuntreet, nr. 4, 2012.

«Foruten å spille i Adams drakt, må Osteopaten og Direktøren for hver gang det legges en dame på bordet jukke på bordkanten og gjenskape lyder som kommer fra Tippetseffens rom på dagtid. Pluss- og minuspeng deles ut over en lav sko, blant annet får Adm. Dirk. pluss for å donere «Fernet» til dommeren. Osteopaten får minus for å ha for stor penis.

Hentet fra saken «Jubileumscasinomesterskap». Tuntreet, nr. 4, 2012.

«Denne gangen får jeg ikke sukkersjokk, men klarer å kjenne at Bodega-saften har en touch av bringebær og egentlig smaker litt géle. Når jeg sier dette til gutta, kommer det raskt et forslag om å lage en hel tønne med géleshots av vinen, en idé resten av gutta tenner på!

Hentet fra saken «Bofellesskap: Legeboligen». Tuntreet, nr. 4, 2012.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

VGfrithjof «jeg tror jeg vet hvor du skal» sier Støre når Radøy i dax18 minner ham på at det snart er 17.mai Radøy: «men jeg vet ikke hvor du skal»

07. mai

Støreskvalder

erlendloe Jeg kjenner overhodet ikke Støre. Det betyr at jeg kan tildeles penger. Jeg har lite virksomhet i nord, men ganske mye i sør.

07. mai

Støreskvalder

TBadekar «Oslo ikke representert i makt-toppen [...] NSO sitt nye arbeidsutvalg». Would you like some cheese with that whine, @Universitas?

07. mai

Twittertirade

MarkusTobiassen Kjetil Rekdal kutter pressen og mener pressedeksen forvrenger. Det er nok heller snakk om fraværet av desking på vei fra hodet til munn.

08. mai

Deskhumor

Operasjonssentralen Politiet lurar på hvem som har «glemt» et marsvin i bur i søpla i Ebbelsgate 3??

08. mai

Lovens lange labb

Buflaten Hver gang du publiserer bilder av maten din på facebook dør en hel landsby i Afrika.

08. apr

Skal ikke det heller være lov nå?

HalvorDahl Islamister i Nord-Afrika, nazister og kommunister i Hellas. Demokrati er goy.

08. mai

Sarkasme er gøyere

runeto Kjenner at jeg er veldig glad for at #Høyre vil forby tigging og dermed få stoppet #Halloween en gang for alle. #hlm12

08. mai

Knask eller knep

nyhetsredaktør: **Endre Stangeby**
endrst@universitas.no 415 43 840

NYHET

HiOA-fusjonen kostet 12,4 millioner

PENGEBRUK: Sammenslåingen mellom Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus kostet 12 412 000 kroner. Økonomidirektør ved HiOA, Torill Erikson, sier det var godt innenfor rammene av sammenslåingsbudsjettet på 13,2 millioner kroner.

– Det ble budsjettet med til sammen 13,2 millioner kroner til selve sammenslåingen i 2010 og 2011. Regnskapet viser en innsparing i forhold til budsjettet på 788 000 kr, sier hun.

28. oktober fattet styrene ved Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus et vedtak om at de skulle slå seg sammen. Det startet en sammenslåingsprosess som gikk over to år, og som ble fullført i 2011. De samlede lønnsutgiftene for sammenslåingen var på 5,7 millioner kroner, mens driftsutgiftene var på 6,7 millioner.

Rektor for samlet høyskole: Kari Toverud Jensen

Bulle-bråk i Bergen

STUDENTSENSUR: Universitas kunne i april melde at Andreas L. Farberg, kommentator i studentavisa K7 Bulletin, også kjent som Bulle, skapte furor da han sammenlignet NHH-studenter med Anders Behring Breivik. Bulle er NHH-studentenes egen avis, og rektor ved NHH, Jan I. Haaland, uttalte kontant at kommentaren til Farberg aldri burde stått på trykk.

Dette provoserer ansvarlig Bulle-redaktør Kyrre Kelleveid.

– Han trækker over en grense når han legger seg opp i våre redaksjonelle vurderinger, sier Kelleveid til Studvest.

– Hadde dagens ledelse ved NHH styrt Norge, ville dette vært et land jeg ikke ville bo i, utdyper han.

Elitekamp om nettundervisning

PÅ NETT: Harvard og Massachusetts Institute of Technology (MIT) annonserte i forrige uke at de slår seg sammen for å tilby gratis nettundervisning. De skal samarbeide om en undervisningsportal kalt edX, som skal tilby fag fra begge universitetene. MIT begynte allerede sent i fjor et lignende prosjekt, kalt MITx, som startet sitt første fag i mars, med 120 000 studenter (etter litt frafall kom 10 000 av dem seg gjennom midttermseksamen). Nå har altså Harvard slengt seg på, men tospannet må regne med konkurranse: Stanford, Princeton, University of Pennsylvania og University of Michigan har også begynt et samarbeid om gratis nettundervisning. Hva sier NKS nettstudier?

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Miljøskapende cabaret

Universitas nr. 8, 1987

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«La meg i et skikkelig forgjeves forsøk på å forebygge misforståelser innledningsvis påpeke at jeg skriver disse betraktninger uten de ringeste pretensjoner i retning av saklighet. Hvis således leseren finner at han er uenig med meg – hva jeg nærmest tar for gitt – bør han ikke prøve å imøtegå denne betenkning med saklige argumenter.

Universitas nr. 2, 1967

De styrer 1 000 000

■ For første gang omsetter SiO for mer enn én milliard kroner.

■ Alle virksomhetene unntatt Studentboligene går likevel i minus.

ØKONOMI

tekst: **Håkon Frede Foss**

foto: **Skjalg Böhmer Vold**

Fjorårets sammenslåing av Oslo og Akershus Studentsamskipnad (OAS) og Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) har skapt et gigantkonsern. I år vil SiO komme på listen over Norges største selskaper, og omsetningen ligger nå på nivå med selskaper som butikkjeden Nille, sikkerhetsselskapet Securitas og Handelshøyskolen BI. SiO forvalter verdier for nærmere ni milliarder kroner, og i 2011 viste regnskapet et overskudd på 18,9 millioner kroner, noe som tilsvarer 1,7 prosent av omsetningen.

Overskuddet sikres av Studentboligene, som SiO i fjor tjente millioner på. Resten av SiOs virksomheter viste derimot røde tall (se tabell).

Bærekraftig

– 2011 ga et tilfredsstillende resultat, men vi ligger under målet vårt om 3 prosent overskudd, sier styreleder i SiO, Marianne Høva Rustberggard.

– Det som var positivt i 2011, er

at vi hadde rekordhøyt belegg på studentboligene, som førte til at studentboligene gikk med overskudd. Utfordringene nå er Akademika, Studentkafeene og Studentidretten, sier Rustberggard.

– Er det bærekraftig drift i SiO når så mange virksomheter taper penger?

– Ja, vi følger nøye med, og vi ser utfordringene, svarer Rustberggard.

– Kan underskuddene få konsekvenser for tilbudet?

– Vi har ansvar for en forsvarlig forvaltning av SiOs midler og mål om et resultat på 3 prosent av omsetningen for konsernet som helhet. Det vil hele tiden ligge til grunn for videreutviklingen av tilbudene. Videre skal alle tjenestekområdene i SiO som et minimum gå i økonomisk balanse, svarer Rustberggard.

Kaféovervåkning

Lederen for SiO-styret hevder at underskuddene i Akademika og Studentidretten skyldes tøffere konkurranse fra andre aktører. Men tøffere konkurranse kan neppe påberopes å gjelde for Studentkafeene.

– Er det tankevekkende at kafeene driver med underskudd selv om de disponerer lokaler gratis?

– Gratis lokaler kommer studentene til gode i form av lavere priser, for eksempel på dagens middag, sier Rustberggard. Hun vedgår imidlertid at SiO-styret følger nøye med på kafeenes omsetning.

– Studentkafeene jobber hele tiden med å finne de riktige konseptene som treffer studentene. Studentkafeene er nå inne i en prosess for å utvikle tilbudet videre, sier Rustberggard.

Idrettsunderskudd

Studentidretten fikk i 2011 subsidier til en verdi av 24,6 millioner kroner, blant annet i form av gratis lokaler og noe statlige velferdstilskudd. Likevel ble årets underskudd på 2,6 millioner kroner. Direktør for Studentidretten, Karin Herou, mener veien ut av uføret er å tilby trening som er bedre tilpasset studentenes behov.

– Da jeg begynte i Studentidretten i september 2011 lå det an til et mye større underskudd enn det vi endte opp med. Jeg tok raske grep med å lage en ny strategi for

Høy omsetning: Styreleder i SiO, Marianne Høve Rustberggard, er ansvarlig for et konsern som forvalter større verdier enn Kjell Inge Røkkes personlige formue.

000 000 student-kroner

studenttidretten. Det er store endringer i markedet, det blir flere aktører og flere tilbud, sier Herou.

– Hvorfor gikk SiO med 2,6 millioner i underskudd i 2011?

– Jeg kan ikke uttale meg om hva som lå til grunn for budsjettet

i 2011, svarer Herou.

– Må dere kutte kostnader framover?

– Et av grepene vi gjør er å se på organisering og drift, ja. Nå har vi vedtatt ny strategi, og i neste omgang må vi vurdere konkrete

tiltak, svarer Herou.

– Har Studenttidretten vært for seint ute med å tilpasse seg endringene i markedet?

– At vi nå har vedtatt en strategi, er positivt, svarer Herou.

haakonff@universitas.no

– Lite offentlige midler i SiO

Regjeringen har denne våren foreslått en endring i samskipnadsloven som innebærer at viktige avgjørelser i student-samskipnadens styre krever to tredjedels flertall. Dermed vil studentenes stemmer i styret alene ikke være tilstrekkelig for å fatte vedtak. Et av argumentene for dette, har vært at student-samskipnadene mottar offentlig støtte.

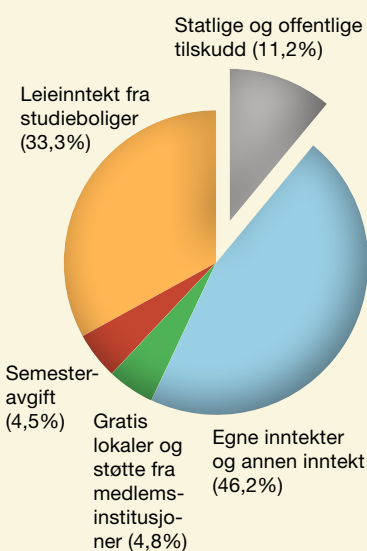
– Å si at studentsamskipnaden er finansiert av det offentlige, er feil, sier styreleder i SiO Marianne Høve Rustberggard. Hun mener at fjorårets regnskap viser at studentene i all hovedsak står for SiOs omsetning.

– Statstilskuddet tilsvarer ti

millioner av en omsetning på over én milliard, sier Rustberggard.

De ti millionene som Rustberggard viser til, er direkte overføringer fra staten til generelle velferdstiltak. Dersom man i tillegg regner med at SiO disponerer Universitetets lokaler, samt statlig tilskudd til studentboliger, utgjør offentlig tilskudd 88 millioner kroner av SiOs omsetning. Dette tilsvarer i så fall 8 prosent av SiOs totale omsetning.

I tillegg mottar SiO 93 millioner kroner i offentlig tilskudd som er øremerket barnehagene. Dette tilskuddet mottar SiO på lik linje med private barnehager.

Dette går Hafslund-millionene til

Etter innspill fra studentene har SiO kommet fram til hva resten av Hafslund-pengene skal brukes på.

HAFSLUNDSAKEN

tekst: Heljar Havnes

Miljøsatsing

SiO avholdt en idédugnad i januar i år for å få inn ideer til hva pengene som ble betalt tilbake fra Hafslund-tabben skulle brukes til. Til sammen kom det inn 182 forslag. SiO-ledelsen har bestemt at pengene skal brukes på miljøtiltak.

– Vi har valgt å fokusere på miljø fordi det jo var en overfakturering av energiforbruk som førte til hele denne situasjonen. Vi forsøker å holde en rød tråd gjennom hele prosessen, og derfor finansierer vi miljøtiltak for å kunne spare energi for studentene i fremtiden, sier styreleder i SiO, Marianne Høve Rustberggard.

Hun forklarer også at bevilgningen av penger er nokså fleksibel.

– Det at vi har bevilget runde tall gir kun et uttrykk for hvordan prosjektene prioriteres av oss. Det er jo slik at hvis ett av prosjektene blir fullført til under bevilgningssummen, kan vi bruke de midlene som er til overs på et av de andre prosjektene som kanskje koster mer.

Studentene bryr seg

Hun er svært fornøyd med studentengasjementet som idédugnaden har medført.

– Studentene har vært en sterk påvirkning i prosessen, og jeg er veldig fornøyd med at det kom inn så mange forslag, sier Rustberggaard.

Det kom inn så mange gode innspill at SiO-ledelsen har fått nye ideer til senere prosjekter som kan gjennomføres innenfor det fastsatte budsjettet.

– Vi er veldig fornøyd med alle forslagene vi har fått. Mange av forslagene som ikke kom gjennom i denne prosessen kan vi gjennomføre utenom denne kampanjen.

Lyse netter

Henning Aabye var en av studentene som sendte inn forslag til idédugnaden. Han studerer til å bli byggingeniør, og bor selv i SiO-bolig.

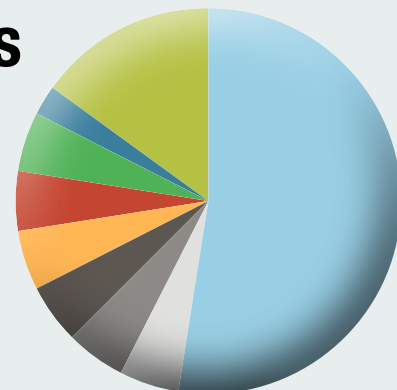
– Ideen min var den om installasjon av bevegelsessensorer. Jeg la merke til at det var mye lys på om nettene, så jeg følte at det var noe SiO-boligene trengte, sier Aabye.

Hans forslag var ett av de seks forslagene som vant frem av de til sammen 182 forslagene.

heljarh@universitas.no

Slik brukes pengene

I 2011 kom det frem at Hafslund i flere år hadde overfakturert beboere ved Kringsjå studentby, og energiselskapet måtte betale tilbake 20 millioner kroner til SiO.

Utbetalinger til berørte leieboere.
10,6 millioner kroner

Oppsporing av studenter.
Én million kroner

SiO-barnehagene og administrasjonsbygget på Kringsjå.
Én million kroner

Belysning og strømsparende tiltak i korridorer og oppganger.
Én million kroner

Ny utebelysning.
Én million kroner

Nye utelys på Vestgrensa, Kringsjå og Sogn.
Én million kroner

Installasjon av avtrekksvifter over komfyр på felleskjøkken.
Én million kroner

Utprøving av solfangeranlegg på ett bygg.
500 000 kroner

Utredning av nærvarmeanlegg på Kringsjå.
Tre millioner kroner

UNIVERSITAS ©2012 GRAFIKK: RAGNHILD TORSTENSEN

Kare A. Nilsen
KAN
FRISØR

Frederikke bygget

15 % rabatt på behandling
for studenter

Har du kontroll på eksamen?

På absolutt alt?

Vet DU hva dine rettigheter er?

Har du krav på ekstern vurdering?

Gå inn på *student.no/eksamen* og finn ut!

Norsk studentorganisasjon
www.student.no

#Xrett

Flere innvandrere enn -gutter tar høyere utdanning: – Mange kvinner har nok høyere ambisjoner, samtidig som de nok tenker på å bruke utdanningen som en del av likestillingskampen, tror Samina Ansari, juss-student ved UiO.

Innvandrerjentene inntar universitetene

Det blir stadig flere innvandrere i høyere utdanning, og spesielt jentene strømmer til universitetene og høyskolene som aldri før. Fra 2007 til 2010 økte antallet med 27 prosent.

MANGFOLD

tekst: Heljar Havnes

foto: Skjalg Bøhmer Vold

– Jeg har alltid hatt høye ambisjoner, og det har derfor vært naturlig for meg å ta høyere utdanning, sier Samina Ansari.

Hun ble født i Afghanistan, og flyttet til Norge som 10-åring. Nå studerer hun juss på Universitetet i Oslo (UiO).

Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport for universitets- og høyskolesektoren for 2012, viser at stadig flere nordmenn med ikke-vestlig bakgrunn tar høyere utdanning. Best ut kommer jentene med ikke-vestlig bakgrunn, og halvparten av disse studerer i Oslo.

– Utdanning er frihet

– Jeg er ikke overrasket over disse tallene i det hele tatt. Jeg merker det jo også selv, at antallet kvinner av utenlandsk opprinnelse som tar høyere utdanning øker, sier Ansari.

Hun kommer selv fra en høyt utdannet familie, men moren hennes måtte til Russland for å bli professor, siden kvinner ikke hadde lov til å ta høyere utdanning i Afghanistan. Ansari tror at mange ser på det som et frihetssymbol å ha muligheten til å ta høyere utdanning.

– Jeg tror at mange kvinner med innvandrerbakgrunn ser på muligheten til å ta høyere utdanning som et symbol på frihet. I mange ikke-vestlige land er det jo svært vanskelig for kvinner å studere, sier juss-studenten.

Ansari tror grunnen til at det er flere kvinner enn menn med innvandrerbakgrunn i akademien har sammenheng med at det er sjelden kvinner i ikke-vestlige land har muligheten til å være likestilt menn.

– Jeg kan ikke snakke for alle kvinner med innvandrerbakgrunn, men for meg virker det som om grunnen til at det er flest kvinner er at de setter større pris på muligheten til å utdanne seg, sier hun.

– Mange kvinner har nok høyere ambisjoner også, samtidig som de nok tenker på å bruke utdanningen som en del av likestillingskampen. Når de først har muligheten til å studere på lik linje med alle andre, tar de gjerne den. Det er jo gjennom utdanning og kunnskap man får makt, legger hun til.

Økningen vil fortsette

Alt tyder på at trenden vil fortsette, og at Oslo vil få stadig flere studenter med innvandrerbakgrunn.

– Tendenser som dette bruker

ofte å holde seg over lang tid. Selv om tallene kan variere, tror jeg denne utviklingen vil fortsette i flere år, sier prosjektleder og faglig ansvarlig for Kunnskapsdepartementets tilstandsrapport, Ingvild Marheim Larsen.

Flittige og flinke

Kvinner av utenlandsk opprinnelse, spesielt fra ikke-vestlige land, har ofte et stempel på seg for å være både flittige og flinke. Det støttes av statistikk fra SSB, der det blant annet kommer frem at jenter med innvandrerbakgrunn i Oslo består videregående i større grad enn noen andre grupper.

– Jeg ser positivt på høyere utdanning, spesielt for kvinner av utenlandsk opprinnelse. Det er et viktig steg mot å bli integrert. Det er en måte å vise samfunnet og verden at man kan, og vil, gi noe tilbake, sier Ansari.

Hun merker også forskjellen på etnisk norske studenter og studenter med innvandrerbakgrunn.

– Norske studenter tar muligheten til å ta høyere utdanning

Studenter med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn

■ Nesten halvparten av alle studenter i Norge med innvandrerbakgrunn studerer ved UiO, BI eller HiOA

■ Fra 2007 til 2010 økte antallet studenter med innvandrerbakgrunn ved UiO, BI og Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus (slått sammen i 2010) med 27,3 %

■ I 2010 var 59,1% av studentene med innvandrerbakgrunn kvinner.

■ Universitas går ut fra SSBs statistikk for innvandrere utenom EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand.

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

for gitt, og det er kanskje derfor mange innvandrere er flittigere studenter. Nordmenn tar nok litt lettere på studietida, og driver mer med fest og moro. Men det gjør jo jeg også! Jeg mener, hvor mange ganger er man 20 år? ler Ansari.

universitas@universitas.no

UiO-studenter blir landets tregeste

Mindre frafall og raskere fullføring er kunnskapsminister Kristin Halvorsens viktigste mål for høyere utdanning. Blant de dårligste i klassen er Universitetet i Oslo.

FRAFALL

tekst: Astrid Karstensen

foto: Ketil Blom

Tirsdag ble årets tilstandsrapport for høyere utdanning presentert i Høgskolen i Oslo og Akershus' lokaler i Pilestredet.

Rapporten viser at den høye andelen studenter som faller

fra underveis i studieløpet ikke har blitt redusert de siste ti årene. Kunnskapsminister Kristin Halvorsen var selv til stede under presentasjonen. Hun er ikke i tvil om hva som bør prioriteres fremover.

– Det viktigste for meg i denne rapporten er tallene for gjennomstrømning av studenter på bachelornivå. Jeg ser at vi har et

stykke å gå på dette punktet, sier Halvorsen til Universitas.

UiO blant landets dårligste
Ved Universitetet i Oslo (UiO) var antallet bachelorstudenter som gjennomførte studiene på normert tid i 2011 bare 24 prosent ifølge rapporten. Det plasserer UiO blant de svakeste i landet på dette området, i selskap

med blant andre Høgskolen i Nesna og Samisk høgskole.

Også når det gjelder frafall fra bachelorutdanningene kommer UiO dårlig ut. Nærmere 40 prosent av studentene slutter på studiet før de har fullført graden. Tallene skremmer UiO-rektor Ole Petter Ottersen.

– Jeg synes det er svært trist at UiO ligger så langt nede på denne listen, sa han under sitt innlegg tirsdag.

Ottersen medgir videre at det ikke er til å stikke under en stol hva problemene består i.

– Studentene avlegger i snitt for få studiepoeng per år. For mange bachelorstudenter slutter

før de er ferdige. I tillegg bruker masterstudentene for lang tid, oppsummerer han.

Han mener imidlertid at ikke hele problemet kan spores tilbake til UiO.

– Det er vanskelig å si hva som kan tilbakeføres til institusjonen og hva vi kan forbedre. Vi vet at det er problemer med en del registrering av tall, sier han.

Foreløpig stille om innstramminger

Universitas skrev i februar om universitetsledelsens kontroversielle forslag om å skjerpe kravet til studieprogresjon til 20 studiepoeng per semester, noe som

Ingen adgang

I fjor publiserte Universitetet i Oslo 5080 vitenskapelige publikasjoner. Bare ti av dem ble gjort tilgjengelige for allmennheten.

FORSKNING

tekst: Jenny Gudmundsen

Universitetet i Oslo (UiO) gjør svært få av universitetets publiserte artikler tilgjengelig for alle gjennom såkalte Open Access-løsninger. Det kommer fram i den årlige tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren i 2012.

En stortingsmelding fra 2008–2009 sier at alle vitenskapelige artikler som er resultat av offentlig finansiert forskning, skal være åpent tilgjengelige. Open Access innebærer blant annet at vitenskapelige publikasjoner gjøres åpent tilgjengelig på web.

Verst i klassen

Universitetet i Agder gjorde i 2011 26 prosent av sine forskningsartikler tilgjengelig, mens Universitetet i Tromsø lot allmennheten få tilgang til 17 prosent av sine publiserte artikler. UiO gjorde til sammenligning bare ti artikler tilgjengelig, altså 0,002 prosent av artiklene som ble publisert. Slik har det vært de siste årene: Fra 2005 til

2011 er bare mellom 0 og 1 prosent av de vitenskapelige artiklene fra UiO lagt åpent ut.

Kim Kantardjiev, leder for Norsk studentorganisasjon (NSO), syntes det lave publiseringstallet er svakt av UiO.

– En så toneangivende institusjon som UiO bør levere bedre på Open Access. Fordi UiO er den institusjonen som produserer mest forskning i landet, ville det gjort en stor forskjell på tilgjengeligheten om de hadde vært der de burde være, sier han.

Kunnskapskilde

Kantardjiev mener Open Access er en god kilde til å spre kunnskap.

– Hovedargumentet for å publisere forskning på Open Access, er tilgjengeligheten til kunnskap. Alle studenter har opplevd å finne noe de ville lese om, som de ikke har fått tilgang til. For studenter vil Open Access bety at de har tilgang på kunnskap. For samfunnet betyr det at de ikke trenger å betale. I u-land der kunnskap koster mye, gir Open Access mulighet til å tilegne seg mer kunnskap.

Han tror det er to hovedgrun-

ner til at UiO ikke benytter seg mye av åpen tilgjengelighet.

– For det første er mange av de mest prestisjefylte tidsskriftene ikke fritt tilgjengelig. For det andre kjenner man ikke godt nok til Open Access, selv om de fleste er enige i at det er en bedre form for publisering enn andre former.

Kantardjiev tror det er unngåelig at UiO kommer til å benytte seg av Open Access mer fremover.

– UiO bruker nesten 100 millioner i året på tidsskrifter. Det er ikke mulig å tenke seg et system der forskeren tar all jobben, og forlagene tar alle pengene, sier han.

Flere sider

Olav Torvund, leder i Forskerforbundets opphavsrettsutvalg, tror ikke at folk flest leser vitenskapelige artikler.

– Du sprer ikke kunnskap til allmennheten ved å spre vitenskapelige artikler. Selv om artiklene er tilgjengelige for mange når de publiseres gjennom Open Access, er det ikke sikkert man når de viktigste målgruppene.

Torvund mener det blir feil å si at hvis man ikke publiserer forskning på Open Access, så deler man ikke forskningen.

– Mange fag og forskningsretninger har ikke tidsskrifter på Open Access, og de artiklene som ligger der varierer kvalitetsmessig.

Open Access

- Open Access er vitenskapelige publikasjoner som er gratis og fritt tilgjengelig på web.
- Det er et alternativ til tradisjonelle publikasjoner som avhenger av abonnement og/eller lisensavgifter.
- Forfatter eller opphavsmann beholder opphavsretten til publikasjonen, men gir brukere tillatelse til å benytte seg av fullteksten uten å forlange vederlag.
- Harvard i USA er bare ett av mange universiteter som har omfavnet Open Access.
- Flere universitetsbibliotek sliter med store journalregninger. Enkelte forskningsjournaler kan koste institusjonene så mye som 40 000 dollar i året.

Ny policy

UiO kommer nå etter. I desember 2011 vedtok universitetsstyret en ny Open Access policy som har som mål å bidra til at offentlig finansiert forskningsmateriale blir tilgjengelig for alle, samtidig som den bevarer de ansattes akademiske frihet og rettigheter etter åndsverkloven.

– Plikten til å gjøre sitt beste for tilgjengeliggjøring gjelder de som er ansatt etter 1. januar 2012. Øvrige ansatte oppfordres til å følge den nye policyen. Vi håper at det tekniske og administrative systemet er så enkelt at de fleste vil gjøre det, sier seniorrådgiver ved UiO Charlotte Børde.

Det lyktes ikke Universitas å få svar fra UiO-ledelsen før avisa gikk i trykken.

jennygu@universitas.no

Scorer lavt: Rektor Ole Petter Ottersen syns det er trist at UiO har dårlig gjennomstrømming. – Studentene bruker for lang tid, medgir han.

«Studentene avlegger i snitt for få studiepoeng per år. For mange bachelorstudenter slutter før de er ferdige. Det er det ingen tvil om.»

Ole Petter Ottersen, rektor ved
Universitetet i Oslo (UiO).

ville bety utkastelse av 4700 studenter. Forslaget var ment nettopp som et tiltak mot den lave studentgjennomstrømmningen ved institusjonen.

Inga Bostad, prorektor ved UiO, vil foreløpig ikke kommentere utviklingen i saken.

– Vi har ikke fullført saksbehandling ennå, sier hun.

Upålitelige tall

Tilstandsrapporten fra Kunnskapsdepartementet inneholder for første gang tall på gjennomføring og frafall på individnivå. Halvorsen mener at den er et godt utgangspunkt for arbeidet med å bedre gjennomstrømmningen i høyere utdanning.

gen i høyere utdanning.

Til tross for stor tro på grunnlaget rapporten gir for videre arbeid, understreker Halvorsen at tallene ikke er entydige. Sverre Rustad, avdelingsdirektør i KD, medgir også at deler av rapporten kan være upålitelige.

– Det er slik både på grunn av manglende registreringer fra lærestedene om antallet fullførte bachelorgrader, og fordi det er vanskelig å regne med studentene som bytter studieretning underveis. Reelt frafall er lavere enn tallene som er oppgitt i rapporten, sier han.

a.j.karstensen@universitas.no

SiO har tilbakebetalt nesten 11 millioner kroner til berørte leietakere etter Hafslunds feilfakturerings av deler av strømforbruket i Studentboligene i perioden 2003-2010. SiOs hovedstyre har nå fordelt ut gjenstående midler til prosjekter som skal komme nåværende og framtidige studenter til gode.

Studentamskipnaden
i Oslo og Akershus

SIO TAKKER FOR FORSLAGENE!

Responsen på SiOs invitasjon til idédugnad var overveldende. Vi har mottatt hele 182 forslag. Takk for at du tok deg tid til å hjelpe oss!

Forslagene er vurdert ut fra kriterier knyttet til miljø og energi, reduksjon av bokostnader gjennom reduksjon av driftskostnader, samt at prosjektene skal ha varig verdi.

SiOs hovedstyre har besluttet at følgende tiltak skal finansieres:

1. Installasjon av bevegelsessensorer, LED-lys og måleutstyr i trapper, ganger og kjellerlokaler. Kr 1 000 000	4. Utpøring av solfangeranlegg på ett bygg, der dette kan kombineres med andre energikilder. Kr 500 000
2. Bedre utebelysning på Vestgrensa, Kringsjå og Sogn. Kr 1 000 000	5. Utredning av nærvarmeanlegg på Kringsjå, basert på alternativ energi (jordvarme, varmepumpe eller lign.). Kr 3 000 000
3. Installasjon av ventilatorer på felleskjøkken, der dette mangler. Kr 1 000 000	6. Utskifting av utebelysning til energieffektive LED-lys. Kr 1 000 000

Tiltakene vil iverksettes fra og med høsten 2012. En del av tiltakene krever mer omfattende vurderinger, slik at tid for oppstart og gjennomføring ennå ikke er klarlagt.

For mer informasjon om prosjektene, se www.sio.no/bolig

Kjøp billett på
roskilde-festival.dk

ROSKILDE FESTIVAL 2012

5. — 8. JULI / WARM-UP 30. JUNI — 4. JULI

BJÖRK/ISL BON IVER/US THE CURE/UK
MEW/DK THE ROOTS/US
BRUCE SPRINGSTEEN & THE E STREET BAND/US
JACK WHITE/US

AMADOU & MARIAM/MALI APPARATJIK/INT BEHEMOTH/PL RUBÉN BLADES/PAN THE CULT/UK
SIVERT HØYEM/N PAUL KALKBRENNER/DE ALISON KRAUSS & UNION STATION feat. JERRY DOUGLAS/US
M83/FR MAC MILLER/US MACHINE HEAD/US MAGTENS KORRIDORER/DK MALK DE KOIJN/DK
JANELLE MONÁE/US NASUM/S LEE RANALDO/US REFUSED/S SANTIGOLD/US THE SHINS/US
SPLEEN UNITED/DK LARS WINNERBÄCK/S WIZ KHALIFA/US

120 DAYS/N
THE ABYSSINIANS/JAM
ADDISON GROOVE/UK
ALABAMA SHAKES/US
THE ALAEV FAMILY/ISR/TJ
SAM AMIDON/US
AMSTERDANCE
feat. JESSE VOORN,
DENNIS CHRISTOPHER
and SAM O'NEALL/NL
ANALOGIK/DK
ARAABMUZIK/US
ARS NOVA/DK
A\$AP ROCKY/US
BALOJI/CD
BARONESS/US
THE BARONS OF TANG/AUS
BELLOWHEAD/UK
BERNHOF/T/N
BIG K.R.I.T./US
BLITZ THE AMBASSADOR/GHA
BLONDES/US
BOMBA ESTÉREO/COL
BOWERBIRDS/US
JAKOB BRO/DK
CEREBRAL BALLZY/US
DJ MILES CLERET/UK
CLOCK OPERA/UK
COLD SPECKS/CAN
COMMIX/UK
CONJUNTO ANGOLA 70/AGO
COPENHAGEN
COLLABORATION/DK

CRIOLO/BRA
MIKAL CRONIN/US
CROWBAR/US
DALGLISH/US
DAUGHTER/UK
DEAD SKELETONS/ISL
DEVILDRIVER/US
DJANGO DJANGO/UK
DOMINIQUE
YOUNG UNIQUE/US
DRY THE RIVER/UK
EL PARAISO presents
CAUSA SUI, EL PARAISO
ENSEMBLE and PAPIR/DK
ELEKTRO GUZZI/A
EVIDENCE/US
FIRST AID KIT/S
NILS FRAHM/DE
LES FRERES SMITH/FR
FRIENDLY FIRES/UK
GRIEVES & BUDO/US
GURRUMUL/AUS
H2O/US
HANK3/US
JULIA HOLTER/US
HOSPITALITY/US
I GOT YOU ON TAPE/DK
JONATHAN JOHANSSON/S
JUPITER & OKWESS
INTERNATIONAL/CD
KELLERMENSCH/DK
KORALLREVEN/S
KRIGET/S

LARSEN & FURIOUS JANE/DK
LITURGY/US
THE LOW ANTHEM/US
MACKLEMORE AND
RYAN LEWIS/US
MAJOVCI GROUP/MKD
MARTYN/NL
THE MEGAPHONIC
THRIFT/N
MODESELEKTOR/DE
R. STEVIE MOORE/US
MOHAMMAD
REZA MORTAZAVI/IRN
MUTINY ON
THE BOUNTY/LUX
NIKI & THE DOVE/S
OF THE WAND
AND THE MOON/DK
ONEOHTRIX POINT
NEVER/US
ORQUESTA TÍPICA
FERNÁNDEZ FIERRO/ARG
OWINY SIGOMA BAND/UK/KEN
PENGUIN PRISON/US
PERFUME GENIUS/US
CELSO PIÑA/MEX
KIMMO POHJONEN /
SAMULI KOSMINEN
and PROTON STRING
QUARTET/FIN
PRETTY LIGHTS/US
PUNCH BROTHERS/US
RANGLEKLODS/DK

RED FANG/US
ROCKWELL/UK
ROVER/FR
ROYCE DA 5'9"/US
SAGE FRANCIS/US
SHLOHMO/US
SON PALENQUE/COL
SPECKTORS/DK
SPECTOR/UK
SPOEK MATHAMBO/ZA
STAFF BENDA BILILI/CD
DJ STATIC w/ TEMU, BLOOD
SWEAT DRUM+BASS
and GUESTS/DK
SUICIDE SILENCE/US
TALK NORMAL/US
JØRGEN TELLER
& THE EMPTY STAIRS
feat. LAZARA/DK/BEL
TER HAAR/DE
TERAKAFT/MALI
TODAY IS THE DAY/US
THE TODDLA T SOUND/UK
TOUCHY MOB/DE
BOUBACAR TRAORÉ/MALI
TRASH TALK/US
TUNE-YARDS/US
THE VACCINES/UK
MAÏA VIDAL/FR
WARBRINGER/US
DANYEL WARO/REU
WEDEATER/US
YELAWOLF/US

WARM-UP 1 — 4. juli (Apollo Countdown/Pavilion Junior)

ADRIAN LUX/S THE BEARDY DURFS/DK BEASTIE RESPOND/DK BÄDDAT FÖR TRUBBEL/S CERKLOTH/DK COPENHEAVY/DK DANGERS OF THE SEA/DK
DEATHCRUSH/N DIG & MIG/DK THE ECHO VAMPER/DK ELOQ/DK F.O.O.L./S THE FREDERIK/DK FRENCH FILMS/FIN FRITJOF & PIKANEN/S GHOSTIGITAL/ISL
GIRLSEEKER/DK GOVERNOR OF ALASKA/DK HELSINKI POETRY/DK ICONA POP/S INDIANS/DK DAWDA JOBARTHEH/GAM/DK KESI/DK KHALAZER/DK KLUMBEN
& RASKE PENG/DK SANDRA KOLSTAD/N KÚRA/ISL/DK LINKOBAN/DK MASH UP INTERNATIONAL/S NELSON CAN/DK NORTHERN STRUCTURES/DK REDWOOD
HILL/DK RUM 37/DK MATHILDE SAVERY/DK SHINY DARKLY/DK SLENG/DK SLOWOLF/DK SPRUTBASS/N JULIUS SYLVEST/DK TEAM ME/N ULIGE NUMRE/DK
SOFFIE VIEMOSE/DK VAAGSBYGD HANDY/N WAR FOR YOUTH/DK/S

*Dra på en musikalsk opplevelsesreise, gå på oppdagelse blant innovative kunstinntallasjoner
og kule events, slå deg løs i alternativ gastronomi og bli en del av en unik internasjonal stemning.
Roskilde Festival er en opplevelse utenom det vanlige.*

Watch the
orange feeling

roskilde-festival.dk

Kroken på døra?: Eurytmihøyskolen har problemer med økonomien etter en tidligere rapporteringstabbe. I tillegg sliter de med rekrutteringen av norske studenter og nye, unge ansatte. ARKIVFOTO: SKJALG BÖHMER VOLD

Ingen dans på roser

Rektoren ved Den norske eurytmihøyskolen frykter for eurytmiens fremtid. Norges minste høyskole sliter med dårlig rekruttering og stram økonomi.

EURYTMIKRISE

tekst: Geir Molnes

– Eurytmifaget er definitivt inne i en nedgangsperiode. Jeg tror det har sammenheng med en lavere interesse for humaniora generelt, svarer Marianne Tvedt, rektor ved Den norske eurytmihøyskolen (Dne), på spørsmål om eurytmifaget er i ferd med å dø ut i Norge.

Dne er Norges minste høyskole. På høyskolen undervises det i eurytmi, som er en form for bevegelseskunst. Eurytmien ble skapt av kretsen rundt Steinerskolens grunnlegger, Rudolf Steiner. Den forsøker å uttrykke tale og musikk gjennom kroppslige bevegelser.

Dyr rapporteringstabbe

I 2008 underrapporterte høyskolen studentantallet sitt til Kunnskapsdepartementet (KD). På grunn av denne tabben fikk høyskolen mindre statlig støtte enn det de egentlig hadde krav på, noe som førte til et kraftig underskudd i 2010. Etter at Dne oppdaget rapporteringstabben tok de kontakt med KD for å få ettergitt

statsstøtten, men søknaden ble avvist. Da dette ble klart søkte de om økt basisbevilgning for 2011 som en kompensasjon for den manglende støtten i 2010, men dette ble også avvist.

Tvedt sier at hun ikke ønsker å uttale seg om underrapporteringen, fordi høyskolen fortsatt jobber for å få disse midlene etterbetalt av KD. På grunn av stram økonomi, blant annet som følge av rapporteringstabben, måtte Dne kutte i antallet faglige ansatte i 2011. Tvedt mener likevel at de har klart å opprettholde et godt undervisningstilbud.

– Vi gikk fra 4,7 til 3,4 årsverk i løpet av en to års periode. På grunn av underrapporteringen hadde vi svakere økonomi. Vi har lagt stor vekt på å holde en god undervisning til tross for dette. Jevnlige studentevalueringer viser tilfredse studenter og god kvalitet i undervisningen. Det som har blitt nedprioritert i denne nedskjæringen er vår utadrettede virksomhet. Men dette har vi satset mer på i 2012, med kurs og forestillinger i inn og utland, sier Tvedt.

Gamle lærere

Dne sliter også med å få tak i nye faglige ansatte. De fleste som underviser i eurytmi i Norge er over 50 år gamle, fremgår det av høyskolens årsrapport. Hvis de ikke klarer å skaffe nye faglige ansatte går faget en mørk fremtid i møte, mener Tvedt.

– Blant de som underviser i Steinerskolene nå er det mange som tok utdannelsen på 70- og 80- tallet. I tillegg er det en mindre gruppe yngre eurytmister i skolene. For å ivareta en god videreutvikling av faget i skolene, men også som terapi og kunstform, trenger vi flere unge mennesker inn i utdannelsen.

Over 80 prosent utenlandske studenter

Et av hovedproblemene til høyskolen er den svake rekrutteringen av nye norske studenter. Per dags dato er over 80 prosent av Dne-studentene fra et annet land enn Norge. Tvedt skulle gjerne hatt flere norske studenter, og har prøvd flere tiltak for å bedre rekrutteringen.

– Vi har satset mye på turnévirksomhet og markedsføring. Vi har tatt kontakt med folkehøyskoler som vi har tilbudt foredrag og forestillinger. Nå har vi også en eurytmifestival som går fra 10. til 12. mai på Steinerskolen og på Dne, sier Tvedt.

geirmoln@universitas.no

Forfaller

«Uønskede hendelser» og kjemikalier hopper seg opp på Universitet i Oslo. Teknisk avdeling ga ikke beskjed da de stengte systemet som skal ufarliggjøre kjemikaliedamp.

VENTILASJONSSTANS

tekst: Anders Ballangrud

foto: Kjetil Blom

Nok en gang har det vært svikt på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MatNat). I midten av mars i år stoppet ventilasjonen i avtrekksskapene i Fysikkbygget uten forvarsel, noe som er kritisk med tanke på miljø og sikkerhet. Cathrine Brecke Gundersen, masterstudent ved Kjemisk institutt på Universitetet i Oslo (UiO), synes det er skremmende at slike situasjoner kan oppstå uten forvarsel.

– Jeg har ikke hørt om noen slike episoder her på kjemi, men at slike situasjoner kan oppstå er skremmende. Vi har jo med kjemikalier å gjøre, og det kan være risikofyllt, sier Gundersen.

Hun tror alderen til mange av MatNat-byggene kan ha en del av skylden for at slike situasjoner oppstår.

– Jeg har fått inntrykk av at de fleste bygg og instrumenter på MatNat er gamle, og det kan jo være en grunn til å se på det som mer risikofyllt. Det bør kanskje settes av mer penger til langsiktig forebygging, mener hun.

For dårlig

MatNat har de siste årene hatt flere slike «uønskede hendelser». Ventilasjonsstansen i Fysikkbygningen er det siste eksempelet i rekken. Studenter som får illebeholdning og giftlekkasje med påfølgende evakuering, er to andre fra de siste månedene. I 2011 var det registrert 17 slike hendelser. Knut Fægri, dekan ved MatNat, mener det er uakseptable sifre.

– Det er for mange. Ett tilfelle er for mange, sier Fægri.

Etter ventilasjonssvikten i mars skrev Fægri brev til teknisk avdeling og UiOs hovedvernombud på vegne av fakultetet. Der reagerer han på hendelsen og ber om at det utarbeides rutiner for at slikt som det som skjedde i Fysikkbygningen ikke skjer igjen.

Problematiske ventilasjonsstans

Saken er for tiden under behandling hos Teknisk avdeling ved UiO. De har ansvar for drifts- og vedlikehold av infrastruktur i Fysikkbygningen. Det innebærer blant annet at de er ansvarlige for at ventilasjonsanlegg og avtrekkssystem fungerer som normalt.

– Den uønskede hendelsen i Fysikkbygget var en stans i en avtrekksvifte tilhørende et avtrekkssystem. Dette er et system som lager undertrykk slik at kjemikaliedamp ikke skal slippe ut fra avtrekk- og kjemikalieskap. Det blir problematisk for brukerne av laboratoriene når en slik vifte ikke fungerer som normalt, forteller Arvid Thorstensen, assisterende driftssjef ved UiO.

Tar selvkritikk

Thorstensen mener teknisk avdeling må ta selvkritikk for sin manglende varsling.

– Det er blitt påpekt fra MatNat at teknisk avdeling ikke varslet brukerne i tide i denne saken. Vi tar dette alvorlig, er ydmyke for kritikken vi har fått, og ønsker å forbedre våre varslingsrutiner slik at de fungerer godt nok.

Direktør i teknisk avdeling, Helga Sagsveen, støtter opp om Thorstensens uttalelser.

– Det er rapportert en del hendelser fra MatNat-byggene. Vi tar uønskede hendelser alvorlig, og vi prøver å skjerpe egne rutiner, sier Sagsveen.

Bør forbedres

Eldre bygg og teknisk anlegg kan være synderen til at det oppstår problemer. Sagsveen mener de tekniske anleggene er utdatert.

– Flere av Universitetsbyggene har behov for store investeringer. Mange av de tekniske anleggene i disse byggene er gamle og modne for utskifting. Dette gjør at det er tungvint å drifte anleggene, samt at det er behov for hyppige reparasjoner.

anderbal@universitas.no

FRED & KONFLIKT INTERNASJONALE STUDIER

PÅ BJØRKNES HØYSKOLE
I OSLO

Årsstudium | Bachelor | Master

Fortsett mulig å
søke for studiestart
2012!

BJØRKNES
HØYSKOLE

Lik oss på facebook

facebook.com/bjorkneshoyskole

bjorkneshoyskole.no

Annonser i
Norges største
studentavis?

UNIVERSITAS.NO/
ANNONSER

debattredaktør: **Gabriel Steinsbekk**
gabriest@universitas.no 936 59 898Kronikk: **3500 tegn**Leserinlegg: **maks 2000 tegn**Replikk: **800 tegn**Sendes til: **universitas@universitas.no**Frist: **fredag klokka 15**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Oslo + NSO er ikke sant

«Nå stilte det heller ingen fra UiO til valg. Skaalbones og andre har vel selv ansvaret for å reise kandidater til slike verv.

Knut

«Som tidligere NSU-leder må jeg innrømme at svært mye tid gikk til organisasjon og rapportering. Og det var helt klart Studentparlamentet ved UiO som stilte mest krav til nettopp slike aktiviteter og førte til at jeg brukte mye tid på det.

Jørn Sund-Henriksen

«Knut: Selvsagt er det Oslo-delegatens ansvar å stille gode kandidater til arbeidsutvalget i NSO, men det er også NSOs oppgave å være relevant og tiltrekke seg gode kandidater. Valgkomiteen innstilte for eksempel ikke på noen velferds- og likestillingsansvarlig i år, selv om det fantes to kandidater.

Tobias V. Langhoff

«Det er helt riktig at LS representantene fra UiO har kjempet mot den nå vedtatte organisasjonsgjennomgangen, men fokus på organisasjon stammer nesten utelukkende fra fokus på driftstilskudd.

Den debatten er det UiO som har satt på dagsorden, og det kreves ikke gangsyn for å forstå at i kjølevannet av en slik diskusjon følger det med et massivt fokus på alle deler av NSOs organisering.

Knut

«(...) Ellers så har jeg et lite problem mellom å skille mellom Oslo og UiO i det Stian sier. Poenget hans er veldig godt, og det er at NSO må slutte med regelrytteri og organisasjonsonani. At det vil bli en slutt med det hvis noen fra UiO/Oslo ble valgt til AU er mer tvilsomt.

Da jeg satt i LS så kjempa jeg også med nebb og klør mot ensidig organisasjonsfokus, men jeg skjønnte etter hvert at organisasjonsfokuset tvang seg fram som et naturlig resultat av ett enkelt faktum. Det var fordi de tillitsvalgte syns det var mye mer spennende å diskutere organisasjon enn politikk. Problemet skyldes først og fremst hva de tillitsvalgte i NSO syns er gøy (med unntak av AU som vanligvis er opptatt av politisk gjennomslag).

Anders VR

«Knut: Det er ikke slik at det var UiO som satte driftstilskuddet på dagsorden i år. Vi hadde sikkert gjort det, men det var nå en gang slik at NSO-AU foreslo å kutte i driftstilskuddet.

Debatten om driftstilskuddet foregikk på en ryddig og sivilisert måte, uavhengig av de andre debattene.

Torkil Vederhus

«Synes det er noe håpløst å klage til Universitas i etterkant av valgene. Det er vår egen feil at vi ikke hadde noen gode kandidater. UiO har 2 av 5 medlemmer i prinsippprogramkomiteen feks og som nevnt også flere i de andre politiske komiteene. Dette året blir et et Oslofritt AU. Vi får heller jobbe mot neste landsmøte for å få frem gode kandidater. Oslo har ikke akkurat mangel på gode kandidater, men når få av dem stiller så får det være. Det er heller ikke slik at politikk og organisasjon er to strake motsetninger. Uten en sterk og velfungerende organisasjon blir det heller ikke rare greiene ut av politikken. NSO er fortsatt veldig ung. Jeg var også i mot organisasjonsgjennomgangen fra første stund, men landsmøtet ville noe annet så får vi se hva som konkret kommer ut av det.

William, HioA

Hentet fra debatten til nyhetssaken «NSO er ikke lik Oslo»

«Det var fordi de tillitsvalgte syns det var mye mer spennende å diskutere organisasjon enn politikk.»

Anders VR

LESERNES MELDINGER

Send sms til 925 68 716

«Til kokkene på Fredrikke: Pasta al dente betyr ikke at det skal knase når man tygger.

Hybelkokk

«Det er vel de samme som tar heisen opp en etasje på UB.

Kant

«Apartheid på Eika! Vi er blitt del i realister og ikke-realister på vaffelfredag!

Anonym

«Din melding her.

Red.

Send jusstudentene til NAV

JUSS-DEBATT

Trygve Harlem Losnedahl,
jusstudent og representant for Sosial-
demokratene i studentparlamentet
ved UiO

«Vi jusstudenter blir ikke bevisste på dette ansvaret gjennom studiet.»

Enten vi bør lese mer Marx, Dostojevskij eller Tove Jansson på jussen, eller holde oss til nærlesing av rettskildene, er juss er et verktøy for å løse menneskers problemer. Likevel er dette neglisjert: I løpet av fem års studier verken møter vi eller snakker vi med de menneskene hvis problemer vi utdanner oss til å løse. Hvorfor ikke?

Hans Petter Graver skriver i Universitas 2. mai at «å lære andre mennesker å kjenne, deres livshistorier, holdninger og verdensanskuelse, og å forstå de utfordringene som møter dem (...) er uvurderlig for den gode rettsanvenderen og juristen.»

Det er ikke dagligdagse utfordringer Graver mener vi må forstå – som at det er en utfordring å holde denne store avisen mens du leser. Problemene som kommer til

jurister er ofte skjebnesvangre: Må du i fengsel fordi du var uoppmerksom i trafikken og kjørte på en syklist? Kan sjefen i så fall gi deg sparken? Hvis ektefellen din så går fra deg, kan han eller hun ta med barna og flytte ut? Må du flytte ut selv kanskje, fra det som var ditt barndomshjem? Får du rett til å treffe barna dine? Hvor ofte? Det er alvorlige greier, og du kan tenke deg hvor mye tillit du gir en person du ber om hjelp til å løse så alvorlige problemer.

UNIVERSITAS: 18. MARS 2012

bare én dag hvor vi studenter plasseres hos NAV, Kontoret for fri rettshjelp, Barnevernet, Kemneren, Familievernkontoret, Gatejuristen, Juss-Buss og andre. La oss observere jussen som opererer i samfunnet, og la oss treffe de menneskene som rammes eller tjenes av jussen. Gjennom dette skal du ikke se bort fra at vi også får litt av den dannelsen Flatø etterspør.

Det er utenkelig å uteksaminere en lege som ikke har møtt en pasient, en tannlege som ikke har forsøkt å bore et hull eller en lærer som ikke har vært i et klasserom. Hvorfor er det uproblematisk å uteksaminere jurister som aldri har møtt virkeligheten?

Så send oss ut, Graver! Rydd plass til, i første omgang,

Fornybar energi må inn i matematikken

REALFAG

Sara Marie Blichner, matematikk-
student og arbeidsutvalgsmedlem i
Grønn ungdom

Under Energidagen på UiO ble det fremholdt at universitetet har som ambisjon å ta tydelig ansvar i møte med verdens klima- og energiuutfordringer. Disse ambisjonene er imidlertid ikke enkle å oppdage når man som student skal velge grad innen matematikk.

Matematikken er et viktig verktøy i alle realfag og er dermed en selvskreven ingrediens innen forskning på fornybar energi og bærekraftig utvikling. Likevel er dette så godt som fraværende i presentasjonene av de ulike gradene og studieretningene ved Matematisk institutt, samtidig som mange av dem fremstilles som svært relevante for oljeindustrien. Bare ett sted, i omtalen av studieretningen «Fluidmekanikk» på MIT, nevnes det at dette kan være relevant for klimaforskning og utnyttelse av moderne energikilder. Hvis man derimot skal studere det samme temaet på masternivå har det tydeligvis sluttet å være relevant for nevnte forskningsfelt.

«Satsing på fossile næringer er ikke framtidsrettet.»

Skal UiO ta ansvar for verdens klima- og energikrise gjennom å mate oljeindustrien med matematikere uten en gang å fortelle dem at graden deres er like relevant for forskning og utvikling innenfor fornybar energi? For meg, og antageligvis mange med meg, fører dette til at jeg ikke anser UiO som et aktuelt alternativ for min mastergrad. Dette fordi det virker som om det er lite sannsynlig at det er her de store gjennombruddene vil skje. En mer alvorlig konsekvens er at det kunne fått meg til å tro at det ikke er behov for min kompetanse i utviklingen av det fornybare samfunnet. Men

det er jo helt motsatt! Videre kan det føre til at folk med gode matematiske evner og interesse for faget velger bort matematikk, fordi de ikke ser mulighetene dette faktisk byr på.

I et større perspektiv mener jeg at UiO ikke klarer å gjøre seg til et attraktivt alternativ for realfagsinteresserte som ønsker å bidra til en bærekraftig framtid. Hvis universitetet ønsker, som det står i UiO: Strategi2020, å etablere seg som et grønt universitet, må det satses mer på framtidsrettede utdanninger. Det er også viktig å synliggjøre mulighetene man har innenfor utdanningene som allerede eksisterer på universitetet. Satsing på fossile næringer er ikke framtidsrettet, og UiO bør ta et tydeligere standpunkt i utviklingen av det fornybare samfunnet.

STUDENTLØNN

Siriann Bekeng, formand ved Det Norske Studentersamfund

En nødvendig investering

I forrige ukes utgave skrev Universitas' Jørgen Brynhildsvoll om nullkronerslønnen til formanden av Det Norske Studentersamfund. Og han har rett i mange ting. Formandskapet har utviklet seg til å bli en fulltidsjobb med plikter og ansvar langt ut over mange av de lønnede studentvervene i Oslo, men uten at det har fulgt med noen form for kompensasjon. Vi har i lang tid forsøkt å få til en ordning med studiepoengskompensasjon for tyngre frivillige verv, men denne løsningen har ikke vært ønskelig av Universitetet.

Som det Brynhildsvoll omtaler som en gammel traver, så er jeg blant de som mener at frivilligheten er et gode i seg selv. Samtidig er jeg pragmatisk nok til å se et regnestykke som ikke går opp. Frivillighet er et begrep som bygger på engasjement, ikke på personlig offer og konkurs. Der økonomien går i veien for engasjement, må det kompenseres for å være levedyktig. For å få de beste, er man nødt til å også gjøre stillingen tilgjengelig for alle. Det er ikke snakk om fete lederlønninger for å tiltrekke seg CV-broilere, men organisasjonens investering i en god ledelse.

Når Det Norske Studentersamfund innkaller alle medlemmer til generalforsamling 2. juni, skal Hovedstyrets forslag om å åpne for honorering av formand, viceformand og økonomiansvarlig stemmes over. Går forslaget igjennom, vil forslaget gå videre til Velferdstinget. Med ekstra semesteravgiftskroner i lomma, bør det finnes rom for å sikre at formanden som skal lede Det Norske Studentersamfund gjennom sitt 200års jubileum virkelig kan bruke all tid og ressurser på å vise frem student-Oslo, og ikke på å skrape sammen studiepoeng i AST1010.

TILRETTELEGGING

Martin Kaasgaard Nielsen, generalsekretær, Unge funksjonshemmede og Kim Orlin Kantardjiev, leder, Norsk studentorganisasjon

Usynlige studenter

Studenters tilretteleggingsbehov har endret seg, og det har blitt en økende etterspørsel etter tilrettelegging for usynlige funksjonshemminger. Funnene i Unge funksjonshemmedes nye rapport «Ute av øye, ute av sinn?» avslører dessverre at systemet ofte svikter for studenter med ulike diagnoser/vansker som ikke er synlige ved første øyekast. Manglende tilrettelegging kan få alvor-

«Manglende tilrettelegging kan få alvorlige konsekvenser.»

lige konsekvenser, og 72 prosent av studentene svarer at de har avsluttet eller vurdert å avslutte studieløpet på grunn av tilretteleggingsproblemer.

Over halvparten av studentene har tilretteleggingsbehov de ikke har formidlet til utdanningsinstitusjonene. Mange får ikke informasjon om hvilke rettigheter de har, eller hvem de skal henvende seg til om sine tilretteleggingsbehov. Det er påfallende at mange arbeidsgivere ser verdien av å tilrettelegge for arbeidstakere med funksjonsnedsettelse, mens utdanningsinstitusjonene lar det være opp til studentene å kjempe sin egen kamp for tilrettelegging.

Utdanning er et gode som skal komme alle i samfunnet til gode. For at dette skal bli en realitet etterlyser vi at Kunnskapsdepartementet og de høyere utdanningsinstitusjonene må ta de nødvendige grepene for å sikre at studenter enkelt får tilretteleggingen de trenger for å prestere i studiehverdagen.

ILLUSTRASJON: TROND IVAR HANSEN

Hva er kvalitet i utdanningen?

Muligens bidrar også manglende kunnskapsoversikt til at enkelte universiteter blir monomane innenfor visse områder, og kun opptatt av det man er god på, skriver Ove Vanebo.

KLARTEKST

Ove Vanebo er rådgiver i Civita og tidligere leder i Fremskrittspartiets ungdom.

Norsk høyere utdanningspolitikk er i veldig stor grad materialistisk orientert. Fra ungdomspolitikken husker jeg store debatter om stipendøkninger, forskningsstøtte og kritikk av «hvileskjær» i bevilgningene til høyere utdanning. Jeg kan knapt huske at temaet kvalitet var på dagsorden. Kanskje fordi vi vet for lite om emnet?

Det største problemet dersom man skal måle kvalitet, er å finne håndfaste kriterier som kan brukes i arbeidet med å kartlegge dette. Skal man legge til grunn tilfredshet, karakterer, erfaring blant professorene eller mer eller mindre diffuse begreper som «originalitet»? Det kan nevnes at også regjeringen prøver å få til et begrep om kvalitet, bl.a. gjennom forskriften om kvalitet i høyere utdanning. Dessverre er ofte utfallet at man konkluderer med at det ikke er mulig å rangere noe som helst. Dermed blir alt like bra, og man vil ikke mene noe i det hele tatt.

Jeg tror ikke på ett enkelt kvalitetskriterium. Dersom man skal sørge for å lage en hensiktsmessig oversikt over de ulike utdanningsinstitusjonenes fortrefeligheter, må det være et bredt spekter av parametre. Særlig for studenter kan en slik oversikt være hendig, siden man da selv kan vekte hva som er avgjørende for utdanningsvalget. Ofte velger man utdanning nærmest i blinde. Samtidig sitter forskjellige instanser, både offentlige og private aktører, på masse informasjon om frafall, tilfredshet etter studier, jobbrelevans og lignende, uten at det blir systematisert og brukt særlig aktivt av dem som skal inn i den høyere utdanningssektoren.

Også for utdanningsinstitusjonene selv vil slike oversikter være nyttige. For det første er det alltid bra å få opplysninger om hva man ikke når høyt nok opp innenfor – skal man løse et problem, må man synliggjøre det. For det andre vil en slik systematisering av kunnskap kunne skjerpe debatten om hva man egentlig måler, og sørge for

en nyansering dersom et universitet eller en høyskole føler seg urettferdig behandlet. Muligens bidrar også manglende kunnskapsoversikt til at enkelte universiteter blir monomane innenfor visse områder, og kun opptatt av det man er god på. Psykologen Abraham Maslow spissformulerte dette på en god måte ved å si at

«hvis det eneste du har er en hammer, ser alt i verden ut som spiker».

For noen uker siden ble et slikt forsøk på å gi en relevant oversikt lansert i form av nettportalen Studiekvalitet.no. Her har flere private aktører gått sammen om å samle informasjonen som er tilgjengelig på ett sted. Nettstedet har helt sikkert svakheter og det finnes neppe en fullgod oversikt over alt man behøver. Likevel er det så vidt meg bekjent det

beste tilbudet i dag til unge som sliter med å orientere seg i utdanningslabyrintene. Ett sted må man starte, og så kan utilfredsstillende informasjon forbedres underveis.

En kan naturligvis stille spørsmål ved om dette er riktig pengebruk. Et annet spørsmål er om vi har råd til å la være. Kostnaden ved å velge feil – og dermed kanskje kaste bort et utdanningsår og offentlig støtte – blir også fort høy. Svekket motivasjon når man har kommet på gal linje, kan føre flere ut av utdanningssystemet.

Til sist er åpenhet også et godt prinsipp. Ikke bare i seg selv, men også fordi det fremmer nysgjerrighet, debatt og nødvendig arbeid for å bli bedre.

«Svekket motivasjon når man har kommet på gal linje, kan føre flere ut av utdanningssystemet.»

Ove Vanebo skriver spalta Klartekst i Universitas hver fjerde uke. De andre ukene skriver vekselvis Kyrre Lekve, Warsan Ismail og Julie Lødrup.

kulturredaktør: Øyvind Gallefoss
oyvingal@universitas.no 980 03 342

reportasjeredaktør: Ingeborg Amundsen
ingebhu@universitas.no 922 76 929

reportasjeredaktør: Tia Karlsen
tiakk@universitas.no 930 19 878

KULTUR

(H)øye krav til fart

DYR ER RARE: Med unntak av kroppsstørrelse, er et dyrs maksimale hastighet den beste indikatoren på hvor store øyne dyret har, skriver forskning.no. Dyr som løper veldig fort, som for eksempel geparder og hester, har store øyne, mens skilpadda og dovendyrets tittekuler er langt mindre – sett i forhold til kroppsstørrelsen.

Teorien om sammenhengen oppstod da forskere ved University of Texas sammenlignet øyestørrelse med flyhastighet hos fugler, og analysen er nå utvidet til å inkludere 50 pattedyrarter.

Tidligere har forskerne trodd at dyras aktivitetstid ville være den beste variabelen for å forklare øyestørrelsen – at nattaktive dyr ville

ha større øyne enn dagaktive. Men hastigheten har altså vist seg å stemme bedre overens med de faktiske målingene.

Forklaringen er ganske enkel, mener forskerne: Jo større øyne du har, jo bedre vil du se trerota som farer mot deg i 65 km/t. Det gjør det enklere å ikke snuble.

Formidlingsproble

Forskere og journalister har noe å lære av narkolangere, mener BBC-journalist og genetikk-ekspert Adam Rutherford.

FORSKNING I MEDIA

tekst: Vegard Røneid Erikstad

foto: Skjalg Bøhmer Vold

– Det er på mange måter en parallell mellom narkosalg og det å få folk interessert i naturvitenskap. Vi forsøker å gi folk en smakebit på noe de synes er interessant og relevant. Hvis vi klarer det kommer de tilbake, og vil ha mer. Da har vi gjort jobben vår.

Adam Rutherford har en doktorgrad i genetikk. I tillegg er han programleder i BBC, skribent for avisa The Guardian og redaktør i tidsskriftet Nature. Men selv vil han helst tituleres som vitenskapsformidler.

– Det er ikke en klassisk journalistisk rolle. Kanskje er jeg mer en cheerleader for naturvitenskapen og forskning? Jeg prøver å nå ut til barn og de som synes naturvitenskap er kjedelig eller vanskelig. Det er de som betyr mest, ikke de som allerede jobber på området, sier Rutherford.

Riktig i dag, feil morgen

Lørdag deltok Rutherford i en debatt på Litteraturhuset om hvordan god forskning bør formidles i media, og hvorfor det kan være vanskelig. Han mener at problemet bunner ut i hvilke forventninger media har til at forskning skal gi tydelige svar.

– Problemet oppstår når det forventes at vanskelige spørsmål kan besvares med enkle svar. Det er en generell utfordring i media, men kanskje enda større for framstilling av naturvitenskapelig forskning. Det er en kumulativ vitenskap, så det som er riktig i dag kan være feil i morgen. I blant blir det som å treffe et mål i bevegelse, fordi kunnskap utvikles hele tiden.

I Norge har det de siste årene vært en debatt om basiskunnskapen i realfagene er for dårlig, og hva det kan føre til. Rutherford ser sammenhengen mellom kunn-

skapsnivået og at folk opplever naturvitenskap som vanskelig. Men at det nødvendigvis fører til at formidlinga blir dårlig, er han ikke med på.

– Det er klart at naturvitenskap er komplekst, og at det kan være vanskelig. Men jeg tror at alt av verdi blir vanskelig når du virkelig fordyper deg i det, så det problemet er ikke unikt for naturvitenskap. Målet må være å gjøre forskninga forståelig gjennom forenkling, men samtidig passe seg for at forenklinga ikke fører til feil, sier han.

– Som Einstein sa: Gjør alt så enkelt som mulig, men ikke enklere.

Forskning er ikke nyheter

Ben Goldacre i The Guardian skrev for noen år siden en artikkel der han påpekte at mesteparten av den forskninga som presenteres i media kan deles inn i tre kategorier: Historien om den gale forskeren, skremselsjournalistikk basert på en form for forskning, og forskningas «siste gjennombrudd». Rutherford er enig i sin kollegas beskrivelse, uten å ville svartmale helt.

– Det er dessverre sånn at appetitten etter en fasit hos en del journalister er så stor at det ofte ender med feil. Folk har rett til å vite om risikoer ved forskning, men det må ikke skje på bekostning av redelighet. For feil er det ingen som tjener noe på, hverken forskeren, journalisten eller leseren.

For å unngå disse feilene er det sentralt at forskerne også forstår hvordan media fungerer, og prøver å formidle forskninga deretter, mener Rutherford.

– Samtidig er det viktig å forstå den tendensen Ben beskriver. Nyheter styres av begivenheter, og det gjør ikke forskning på samme måte. En tabloidavis vil skrive om det som forårsaker kreft eller det som kurerer kreft, uten at noen

Strekker seg: Adam Rutherford (t.h) spurte etter debatten Universitas hvem den tv-fyren han hilste på egentlig var. I tillegg til Harald Eia og Rutherford.

av delene blir helt presist. Folk må skjønne at vi ikke leter etter endelige sannheter. Det lar vi poetene ta seg av, sier han.

Bedre enn før

Selv om det finnes mange skrekkelige eksempler på hvordan naturvitenskapelig forskning framstilles i media, mener Rutherford å ha sett en positiv utvikling.

– Kanskje overdriver jeg og andre problemet. Det er mye bra journalistikk på området også. I England har det vært en utvikling til det bedre i de årene jeg har fulgt med, og jeg håper jo selvfølgelig at det skal fortsette i samme retning, sier han.

Rutherford mener oppskriften for å unngå de verste feilene og

å formidle forskning på en god måte egentlig er ganske enkel.

– Nøkkelen er å finne de som er dyktige til å formidle en kompleks historie, og at det journalistiske arbeidet utføres på en troverdig måte. Dette er avhengig av begge parter, og vil tjene alle.

Kulturrevolusjon?

Rutherford mener at det som skiller menneskearten fra andre arter er hvordan nysgjerrigheten driver oss framover. Han fantaserer om et samfunn der det dyrkes i større grad. Hvis journalistikken også kan preges av nysgjerrighet tror Rutherford at interessen for naturvitenskap vil vekkes blant folk flest.

– Fra ung alder må det legges

mer vekt på eksperimentering for å bevare og oppmuntre til den nysgjerrigheten som driver vitenskapen videre. Hvis vi klarer å utstyre folk med de grunnleggende metodiske ferdighetene, tror jeg mye er gjort. Da kan det skapes en kultur der prosessen er like viktig som oppdagelsen. Da vil det å finne ut hva vi ikke vet være like viktig som å oppdage noe nytt, sier han.

En slik kultur vil fostre god journalistikk og forskningsformidling, hevder han.

– Men målet er selvsagt ikke at alle skal bli forskere, da ville vi bare fått flere mikrochipper, sier Rutherford.

– Det ville blitt en utrolig kjedelig verden.

Skiller latsabber fra arbeidsjern

MENNESKER ER RARE: Vi reagerer forskjellig på hormonet dopamin, og det kan være noe av grunnen til at visse mennesker alltid vil jobbe hardt, uansett hvor dårlig oddsen er for å lykkes. I slike mennesker trigger dopaminet nemlig de delene av hjernen som er knyttet til belønning og motivasjon mest, skriver forskning. no.

Blant mindre hardtarbeidende sjeler er det de delene av hjernen som styrer selvoppfatning og sosial atferd som påvirkes sterkest av stoffet. Tidligere forskning har også vist at dopamin påvirker vår motivasjon, men dette er det tydeligste beviset hittil på at slik dopaminrelatert motivasjon kan være et grunnleggende personlighetstrekk, mener forskerne.

met

«Folk må forstå at vi ikke leter etter endelige sannheter. Det lar vi poetene ta seg av.

Adam Rutherford, vitenskapsformidler

Rutherford deltok geologi-professor Bjørn Jamtveit og Aftenpostens kulturredaktør Knut Olav Åmas i debatten.

«Som Einstein sa: Gjør alt så enkelt som mulig, men ikke enklere.

Adam Rutherford, vitenskapsformidler

Godt anlagt: Adam Rutherford har en doktorgrad i genetikk på baken når han jobber med forskningsjournalistikk. Men det er ikke nødvendig for å skrive om naturvitenskap, sier han.

MIN STUDIETID

tekst: Lars Heltne
foto: Christian Lycke

HVEM:	Reidar Hjermann (43)
STUDELTE:	Psykologi ved NTNU og Åbo akademi
NÅR:	1991–1997
AKTUELL:	Avtroppende barneombud

Menneskejunkien

– Jeg går ikke i dress hver dag, altså, nærmest unnskylder Hjermann seg.

Barneombudet har nettopp kommet tilbake fra en audiens på Slottet. Selv ikke noe så stort, måler han opp mot studietida.

– Om jeg skulle laget en lykkegraf over livet mitt, ville den nådd et toppunkt under de årene. Jeg kan ikke huske å ha vært lykkeligere, bortsett fra da jeg fikk barn, sier han.

Reidar Hjermann hadde ikke tid til å være sjenert da han ankom Trondheim for tjue år siden, en by han fortsatt mener er Norges beste studentby. Han var flittig med skolebøkene, men det er tiden utenfor NTNU-bygningene han husker best. Bæringen gikk inn for å oppdage hvor en kunne treffe flest mulig folk. Etter én uke var Hjermann inne som andretenor i Trondhjem studentersangforening.

– Jeg er en «menneskejunkie», og vet at man ikke klarer seg lenge uten venner. I Trondheim holdt både dame- og mannskoret til på samme sted, med fester fra fredag ettermiddag til søndag formiddag. Det ble mange gode kvelder. De beste kan jeg selvfølgelig ikke dele med dere, ler han.

Kjærligheten fant han også gjennom kortilværelsen, på turné i Finland. I en alder av 21 år lovet Pernilla at hun skulle leve resten av livet med ham i Norge om han fullførte sine studieår i mummilandet.

– Det var litt av et løfte å få. Men det handler om løv, ikke sant? smiler 43-åringen, som fortsatt er gift med sin store, finske kjærlighet.

Hjermann flyttet til Finland

og brukte samme mingletaktikk som i Trondheim. Det endte med stiftelsen av bandet Lost Libidos. Det irkskinspirerte rockebandets fem medlemmer visste at bandnavnet hadde noe med kjønnsdrift å gjøre, men det var først på reunionkonserten for tre måneder siden, at de fant ut av at det egentlig betydde «rek-sjonssvikt».

– Vi ville vite om det lå noen gamle YouTube-opptak av oss ute. Da fikk vi se mye annet rart også. Som psyko-logistudent burde jeg jo visst hva ordet betydde, så det var jo litt flaut. Likevel hadde vi det kjempemoro, med opptil 900 publikummere på konsertene våre.

– Det var populært hos damene å spille i band?

– Nei, fløyte og trekkspill var visstnok den sikreste måten å blåse bort damer på. Heldigvis var jeg godt etablert fra før.

Jobben som barneombud vekket ikke interesse før han hadde møtt barn med krigstraumer i Guatemala. I ansettelsesprosessen var det engasjementet som markedsføringsansvarlig, eller «byblæstsjeff», i UKA, som fanget arbeidsgiverens oppmerksomhet. Vervet hadde han på et tidspunkt der studiene ble kraftig nedprioritert.

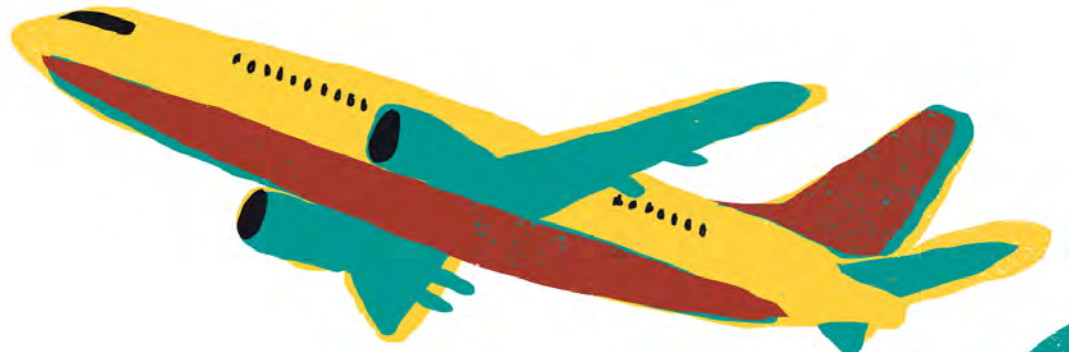
– Det meste av studielånet ble viet til UKA det semesteret, men det bare viser hvor mye arbeid utenfor studiene er verdt. Selv ser jeg heller aldri på karakterer når jeg ansetter folk, påpeker Hjermann.

Han ser tilbake på studentlivet med lengsel.

– Jeg hadde ofret begge armene for å få oppleve noe av det på nytt. Men det hadde kanskje ikke vært like festlig uten armer...

Frivillig — fordi je

De vil gjøre en forskjell, styrke Cven og realisere seg selv. Mengder av unge strømmer til fattige land for å hjelpe. Frivillighetsturisme er i sterk vekst, men useriøse aktører kan skade både barn og lokalsamfunn.

FRIVILLIG ARBEID

tekst: Emma Tollersrud

illustrasjon: Øivind Hovland

foto: Sébastien Dahl

Unge turister er ikke hva de en gang var. I dag vil de ikke bare feriere, de vil gjøre noe for verden – og for seg selv. Før de står der, et støvete sted i Afrika og snekrer på en skolevegg eller tegner på en tavle, har de ofte betalt i dyre dommer. Som lønn forventer de personlig utvikling og kulturell lærdom.

Turisme er en av verdens raskest voksende industrier, og frivillighetsturisme en av de raskest voksende trendene. Ifølge en rapport i Journal of Sustainable Tourism fra 2008 reiser om lag 1,6 millioner mennesker på frivillighetsferie hvert år, og bransjen omsetter for flerfoldige milliarder. Antall private aktører har økt markant, og organisasjoner som AIESEC, Projects Abroad og X-plore forteller om særlig stor pågang fra studenter.

Lite forskning er foreløpig gjort på den voksende industrien, og organisasjonene har få formelle krav til resultater. Forskere advarer imidlertid mot unødvendige belastninger på sårbare barn og uheldige økonomiske konsekvenser for fattige lokalsamfunn.

Slagord som: «Hva skal skille deg ut?», «La Afrika forandre deg», «Hjelp, lær, opplev!» og «dørene åpnes for deg» levner liten tvil. Det handler om hva frivilligheten skal gjøre med deg.

Eller, som organisasjonen AIESEC lover: «... med dette grunnlaget får unge mennesker muligheten til å være verdensborgere, forandre verden og utvikle egenskaper og ferdigheter som er relevante i dagens samfunn.»

– Hva betyr det?

– Å være verdensborger handler om å få et bredere perspektiv og større forståelse for at de utfordringene du leser om i Aftenposten, er verdensutfordringer, svarer president i AIESEC, Andreas Sung Unstad.

Seks uker i et annet land er «pro-aktiv læring», for å oppnå «on-the-ground»-erfaring, som han kaller det. Du får intet mindre enn større forståelse for deg selv og dine begrensninger, utholdenhet og krysskulturell kompetanse.

– Etterpå kan de gjøre noe meningsfullt med talentet de har utviklet. Siden starten i 1948 har tidligere deltakere startet bedrifter, gått inn i politikken og fått fredspriser. Etter et AIESEC-opphold har du større sjanse for å lykkes, sier Unstad.

I AIESEC handler det om å utvikle gode ledere. Mottoet «fred og utvikle menneskets potensial» skal rettferdiggjøres ved at deltakerne kan påvirke hele verden.

Den nye trenden må plasseres i en historisk sammenheng, mener bistandsforsker og idéhistoriker Terje Tvedt. Han omtaler det hele som en «umorsom farse» og en pervertering av de relasjonene mellom mottaker og giver som ble etablert i den tradisjonelle bistandsepoken. Bistanden har alltid stort sett vært viktigere i Norge enn i de fleste mottakerland. Men at det fokuseres så eksplisitt på hjelperens egne behov, er historisk sett noe nytt.

– Her er det hjelperen som skal hjelpes til å få en opplevelse og et sertifikat, ved å være med å hjelpe de fattige. Den som mottar bistand eksisterer for hjelperen. Hva hjelpen fører til, og om den er tilpasset, er det ingen som vet, og

selskapene er heller ikke interessert i det, sier han.

Han påpeker at ordningen har oppstått i et tomrom, ettersom de klassiske organisasjonene som Norsk folkehjelp, Røde kors og Flyktningshjelpen sender ut færre hjelpearbeidere.

– Disse firmaene vil tjene penger på unge folks gode intensjoner, men også umodne verdensbilder og selvbilder. De gir mer penger til de vestlige firmaene enn til dem man sier man skal hjelpe, sier han.

Maria Bergli, samfunnsgeografistudent ved Universitetet i Oslo (UiO), betalte 4000 kroner til AIESEC for å jobbe i Kamerun i seks uker. Hun gjorde det først og fremst for sin egen del, som en smakebit på utviklingsarbeid og verdifull CV-mat for å skille seg ut i mylderet av søkere i bistandsbransjen.

– Om man gjør det kun for å hjelpe andre, eller for å prate

om det etterpå og legge ut bilder på Facebook – altså, det er alltid elementer av begge deler. Jeg har fått positiv feedback fra forskjellige folk på at to måneder i Kamerun ser bra ut. Mange i Oslo har lyst til å jobbe i Røde kors eller UD uten å ha vært i utlandet. Det er lite holdbart, sier hun.

Hun skulle være med å skrive en rapport for turistdepartementet i Kamerun og lage en nettside, for å promotere turisme.

– Jeg hadde det gøy, og jeg lærte mye om verdien av å kjenne lokale forhold. Ting tar tid i Afrika, sier hun.

Det er Maria Bergli som er i Douala. Det er hennes seks uker, hennes møter ansikt til ansikt og den forskjellen hun gjør som selvstendig individ. Opplevelser, læring og erfaring, og i mindre grad et brennende politisk engasjement. Det er helt i tråd med den generelle utviklingen blant unge i dag.

Sosiolog og forsker ved Institutt for samfunnsforskning

g fortjener det

Håkon Lorentzen mener de private aktørenes inntog tyder på at en tidligere politisk dimensjon ved frivillig arbeid er helt forsvunnet.

– For tjué år siden var du som enkeltindivid mindre viktig enn de urettferdige systemene. Du stilte deg last og brast med de undertrykte og gjorde en innsats ut fra politisk ståsted og fellesskapsfølelse, sier han.

Arbeiderne i Norge solidarisererte seg med arbeiderne på Cuba. Kirkens nødhjelp drev arbeid for fattige ut fra en kristen overbevisning. I dag er det frivillige arbeidet individualisert og løsrevet fra tradisjonelle, ofte politiske, organisasjonsbånd. Vi deltar i første rekke av personlige og emosjonelle grunner.

– I markedets logikk blir frivilligheten et ledd i «brandingen» av deg selv. Organisasjonene og reisebyråene henvender seg til deg som et unikt individ som kan skille deg ut ved å arbeide frivillig, sier han.

«Hva hjelpen fører til, og om den er tilpasset, er det ingen som vet, og selskapene er heller ikke interessert i det.

Terje Tvedt, bistandsforsker

Den nye trenden ser han i sammenheng med samfunnsutviklingen; Kollektivismen forvitrer og individualiseringen vokser fram.

– Du jobber frivillig for å realisere deg selv, uten det samme blikket for det vi står og går i. Å gjøre godt for andre fyller deg med gode følelser, sier Lorentzen.

Ifølge Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillighet

jobber ungdom mindre frivillig enn før. Når de velger å gjøre det, er det i økende grad nettopp personlige motiver knyttet til selvrealisering og karriere som ligger bak, forteller forsker Kari Steen-Johnsen.

– Flere enn tidligere vektlegger attester og CV som viktig motivasjon, sier hun.

Fram til 1990 var veldedighet et skjellsord i Norge. Staten skulle ha ansvaret for folk, ikke den enkelte kapitalist og hans vilje til å kjøpe seg fri fra kritikk. I dagens individualiserte, velstående Norge er veldedighet renvasket. Parallelt med at båndene mellom organisasjoner og frivillige blir løsere og personlig motivasjon viktigere, øker viljen til å gi gaver til frivillige organisasjoner, ifølge Steen-Johnsen.

– I hele befolkningen er filantropiske holdninger mer utbredt enn før, noe som kan utfordre de tradisjonelle folkebevegelsene, sier hun.

Tilbud til ungdom som vil jobbe frivillig i utlandet

- Kilroy Travel: Averterer 68 ulike frivillighetsprogram, med varighet fra 2 uker til 1 år.
- X-plore: Frivillighetsprogrammer i 16 land, innenfor turisme, miljøvern, utdanning, sosial velferd, helse og rettshjelp. Afrika og prosjekter med ville dyr er mest populært.
- Projects Abroad: 100 ulike prosjekter i 26 utviklingsland. Sendte i 2011 ut 200 frivillige fra Norge, som var en dobling fra året før. Varigheten varierer fra 2 uker til 3 måneder.
- AIESEC: (Internasjonal organisasjon for økonomi- og handelsfagsstudenter). Verdens største studentdrevne utvekslingsorganisasjon. Fokuserer på lederskapsutvikling. Tilbyr tilgang til database med prosjekter i 110 land. Sender ut opp mot 120 norske studenter hvert år, en dobling fra året før. 4 uker til 1 års engasjement.
- Atlantis: Norges største formidler av frivillig arbeid. Opphold fra to uker til et år. Prosjekter innenfor blant annet barnehjem, skoler, helseinstitusjoner og ville dyr. Sender ut ca. 200 nordmenn hvert år.

Gammeldags: Mottakerlandene må oppfatte mengdene av unge frivillige som et eksempel på kulturell arroganse, påpeker bistandsforsker Terje Tvedt. – Den

Samfunnsgeograf Guro Aandahl velger å tro at de som reiser, virkelig ønsker å gjøre en forskjell.

– De arbeider neppe time etter time med skolebygging i Rwanda kun for å ha det på CVen, sier hun.

Hun ser trenden som en mulighet for at flere kan lære å kjenne på forskjeller.

– De fleste nordmenn har ikke vært i land i sør, og har kanskje skjeve bilder av årsaker til fattigdom, hvordan det er å leve i fattigdom og hvordan det henger sammen med slik vi har det her. Det er verdifullt om flere kan få innsikt i en virkelighet vi sjelden ser, sier Aandahl.

Hun ber ungdom være på vakt mot organisasjoner som spiller på gammeldags og forenklete verdensbilder uten selvstendige aktører med egne tanker og ønsker. Nettsiden Ethicalvolunteering.org advarer spesielt mot reklamekampanjer med bilder av fattige barn og vestlige ungdommer som reddende engler. Oppsøk positive, likeverdige framstillinger, råder de.

Tidligere framsto frivillighetsturismen som et etisk og bærekraftig alternativ til konvensjonell turisme. Men de siste par årene, etter at trenden skjøt fart, har bekymringsmeldingene kommet. Det advares blant annet mot inkompetente frivillige og kortvarige prosjekter som ikke fullføres.

Universitas har vært i kontakt med flere tidligere AIESEC-deltakere som forteller om manglende samsvar mellom forventninger og gjennomføringsevne.

For Maria Bergli virket turismeprosjektet lite gjennomtenkt. Departementet visste ikke på forhånd om arbeidet med rapporten, og den lokale organisasjonen hadde ikke penger til å betale for nettdomenet. Prosjektet ble parkert.

– Det legges opp til litt for høye forventninger. Vi skal lære så mye, gjøre så mye, ha «impact» og alt det der. En må flytte

« I markedets logikk blir frivilligheten et ledd i 'brandingen' av deg selv.

Håkon Lorentzen, sosiolog

ned og bo i et land over lengre tid for å forstå hvordan innbyggerne kan skape utvikling på egne premisser, sier Bergli.

Ledelsen i AIESEC Norge beklager at deltakere er blitt skuffet, og sier studenter skal kunne forvente at opplegget er som forespeilet.

Som AIESEC-deltakere skal de unge komme hjem med vidsyn og magen full av ansvarlig og positiv lederskapsiver. Men om prosjektenes mål blir nådd og gir en positiv effekt på lang eller kort sikt, er det vanskeligere å gi svar på. Når det er sagt, er konkrete resultater i de tusentalls prosjektene mindre viktig enn personlig utvikling, ifølge president Andreas Sung Unstad.

– Hva oppnår man på seks uker?

– Det er vanskelig å sjekke alle prosjektene. Dette er ikke direkte påvirkning som kan måles i antall mennesker som ble reddet. Det er individuelt og varierer ut fra forventninger og erfaringer. Men du får muligheten til å jobbe aktivt på bakken i et annet land, svarer han.

For Thea Storøy Elnan, student ved internasjonale studier på UiO, betød to måneder i Kairo gode venner og kunnskap om Egypt, men også stor skuffelse. Hun skulle formidle for ungdom på barnehjem hvordan de best kan leve bærekraftig.

I stedet ble hun kastet inn i rollen som engelsklærer for

barn fra 6 til 10 år, som kunne få ord utover «hello». Det fantes knapt en tavle, skrivebøker eller noen å kommunisere med.

– Mange opplevde det samme, og en del av dem som var med jobbet ingenting i de sju ukene de var der, uten at AIESEC hjalp dem å finne alternativer, forteller Elnan.

– Hva fikk barna ut av det?

– Vel, de lærte noen flere ord engelsk. Kanskje lærte de også at det finnes mennesker i land utenfor Egypt som er akkurat som dem. Det må ha betydd noe. Ellers ville jeg ikke fått en enorm bunke med tegninger da jeg dro, sier hun.

Men resultatet av det hun gjorde, og hva som skjedde med barna etterpå, vet hun ingenting om. I stedet sitter hun med følelsen av at den som fikk aller mest ut av det, var henne selv.

– Jeg skulle likt å vite om det var gjensidig, slik at det jeg gjorde og den kompetansen jeg hadde, også var bra for Kairo, sier hun.

Flesteparten av de som reiser ut vil jobbe med barn, ifølge ledelsen i Projects Abroad. Deres frivillige jobber med barn helt ned i spedbarnsalderen, men trenger ikke pedagogisk bakgrunn og kan være så unge som 16 år.

I en rapport fra Human Sciences Research Council (HSRC) advares det mot de emosjonelle og psykososiale belastningene de allerede sårbare barna kan påføres. Barn i institusjon knytter gjerne tette bånd til de frivillige, men når deres korte periode er over, blir de forlatt og må vente på neste pulje.

– Hvordan skal barna forstå hva du prøver å gjøre når du hverken snakker språket eller er der lenge nok til å etablere en relasjon? spør Tricia Barnett i organisasjonen Tourism Concern overfor avisa The Times.

PETIT

Katta i sekken

Dæven døtte, det er lenge siden du har brukt meg... «Come on», tenk deg om! Jeg henger i en «syltynn tråd» her, prøver å snakke ditt språk, men du enser meg ikke en gang. Noe må'n finne på for å overleve, men det skakke væra lett. Jeg har havna «mellom barken og veden» rett og slett. Så hvem er jeg sier'u?

En gang på 80-tallet, da gikk det bare nedover. Jeg legger skylda på Jappetida. «Den kom som julekvel-den på kjerringa», noe satte seg i halsen på folk. Ja nettopp, det var som en halsbetennelse som spredte seg, det ble til en beryktet epidemi som bare jeg vet om. Å, dere snakker om fugleinfluensaen! Jeg ble stum, men ville skrike: «Du har fått en potet i halsen».

Ja, så når du på 90-tallet fabla om hvor hipt og snacksy alt var, da lå jeg der, som en nypressa blomst mellom boksidene. Jeg gjorde meg klar for å råtne, bli en bokrotte. Ikke for å «kaste stein i glasshus», men jeg hadde det ikke så lett som Asbjørnsen og Moe, arkiver og boksam-linger kom ikke akkurat «rekanes på ei fjøl». Det finnes bare et par skriblerier her og der, men det kan egentlig være det samme. Jeg har aldri bedt om å bli skrevet ned, vil bare ut av munnvikene!

Dette ikke «sweet» for meg kan du tru, føler meg som en hybelkanin alle kos-ter vekk. «Sorry man», ikke få helt noia over klaginga mi, «men det er ikke gull alt som glitrer». Jeg orker ikke lenger «stikke det under en stol», er rett og slett inne i en skikkelig bedriten periode, og «i mørket er alle katter grå», sant.

Nå er jeg støvet ned, forstummet og har fått et lettere preg av Alzheimers, men «stille vann har dypest grunn» så gi ikke opp. Selv om jeg bare er en liten semiologisk del av den norske folkesjela, skal jeg fortelle deg at «Mange bekker små, gjør en stor å». Come on, please a! Det må være en der ute som ikke er «helt bak mål» og kan kaste litt ball med meg. «Liten tue velter stor last», vet du. Bruk meg «i grevens tid», åpne munnvikene og rop ut, som «lyn fra klar him-mel», da blir jeg «glad som ei lerce».

Ordtakji

«Det er umodent å tro at unge folk uten spesifikk eller etterspurt kompetanse kan være med å utvikle andre land.

Terje Tvedt, bistandsforsker

Usikker på effekten: – Det er noe veldig fint ved at flere unge gir bort arbeidskraften sin for å hjelpe andre. Da er det desto tristere om det blir en svær industri der det er vanskelig å skille mellom gode og dårlige aktører, sier Thea Storøy Elan.

he gangen er det tomt for enhver rasjonalitet. Verden har jo forandret seg siden 1950-tallet.

Leder i Projects Abroad, Solfrid Hanna, sier de er bevisste på problemet, men at alternativet er verre.

– Det er bedre for barna å få omsorg av flere enn tre ansatte som ikke har tid til å se hvert enkelt barn. Da kan frivillige være til god hjelp på et barnehjem eller dagsenter, sier hun, og forteller at de kompenserer med en kontinuitet av stadig nye frivillige som starter opp der den forrige slapp.

– Er det riktig å gi inntrykk av at de gjør en reell forskjell?

– Ja, jeg mener det. Fordi de frivillige ofte har god engelsk de kan praktisere med barna, gir det styrkede utdanningsmuligheter, sier hun.

Verre blir det dersom institusjonene erstatter stabile familier. Parallelt med veksten i antall betalende frivillige, har antall privateide barnehjem, særlige i Afrika sør for Sahara, vokst med 65 prosent globalt, ifølge The Guardian. Flere av disse er ikke registrert og står på ustø grunn hva gjelder ansettelseskontrakter og finansieringsordninger.

I land som Kambodsja, Sierra Leone, Liberia, Ghana, Haiti og Indonesia er mange av barna ikke foreldreløse, men fra lutfattige familier, ifølge UNICEF.

Konsekvensene for lokal økonomi bekymrer også forskerne. Arbeidet som gjøres er oftest kortvarig og krever få kvalifikasjoner. Det er derfor en reell fare for at de frivillige presser ut lokale arbeidere, heter det i HRSC-rapporten. Det advares mot etableringen av en slags betalende elite i områder der arbeidsledighet og fattigdom

«Etter et AIESEC-opp- hold har du større sjanse for å lykkes.

Andreas Sung Unstad,
president i AIESEC Norge

allerede er utbredt. Vestlig ungdom jakter på erfaring og attester som lokal ungdom sårt kunne trenge selv.

Ledelsen i Projects Abroad sier at de tvert imot ansetter lokale, samtidig som de frivillige kjøper ting lokalt, spiser på lokale restauranter og betaler for kost og losji.

– Det er en balansegang vi følger med på. Selv om lokale arbeidere ville være det beste, har de ikke penger til å ansette, sier Solfrid Hanna.

– Et problem har vært hvordan organisasjonenes arbeid har passet inn i de politiske og økonomiske strukturene i landet. Dersom selskapene som lever av turistsamaritaner vokser, reiser spørsmålene seg enda tydeligere, sier Terje Tvedt.

Et allerede presset byråkrati i det aktuelle landet må eksempelvis mobilisere ressurser for å kontrollere alle organisasjonene. Selv om de unge er eventyrlystne og modige, forventer de dessuten ofte kvalitet på mat og boforhold. Ikke sjelden går det meste av pengene med til å varte opp de frivillige, ifølge The Guardian.

– **Det er umodent** å tro at unge folk uten spesifikk eller etterspurt kompetanse kan være med å utvikle andre land, uten å forstå språk, kultur og politikk. Om det ikke skaper utvikling, skaper det definitivt holdninger og verdensbilder. I mottakerlandene må det oppfattes som eksempler på kulturell arroganse, sier Tvedt.

Hvis man virkelig vil gjøre noe for de fattige i Afrika er det bedre å bruke de samme pengene på et lokalt eid hotell og gi de som rydder rommet godt med driks, er hans vurdering.

– Så kan man reise rundt og snakke med folk, ikke som hjelper, men som medmenneske. Da vil man ikke gjøre skade, og man bevarer forstanden, sier han.

emma.tollersrud@universitas.no

Blindernblikk: Hvordan ser egentlig studenter på hverandre? Det er et av spørsmålene Geir Nummedal stiller i boken *Hun er der hele tiden*.

Fin, men ikke ferdig

Et selvmord, en bilulykke og en intens forelskelse er de viktigste aspektene i livet til hovedpersonen i *Hun er der hele tiden*. Axel studerer litteratur på Blindern, og er på vei til begravelsen til en studievenn som har tatt selvmord. Han krysser gata på rød mann, og en jente følger ubetenksomt etter. En bil bråbrems, men treffer jenta, og hun blir liggende livløst på bakken. Refleksjonene rundt studievennen Fredriks død, den påkjørte jenta kombinert med en intens forelskelse i den kunstneriske «Blindern-studinen i praksis», Maren, begynner etter hvert å gnage i Axels hode.

Med en tidslinje som er klippet opp og satt sammen på et tilsynelatende vilkårlig vis, kan det være vanskelig å orientere seg om hva som skjer når. Det er ikke egentlig så viktig heller, det underbygger heller livet til Axel, som etter hvert fremstår som et slags innvendig kaos. Boken er full av fine skildringer, og den sterke personlighe-

ROMAN

Hun er der hele tiden

Av: **Geir Nummedal**

Forlag: **Forlaget Oktober**

ten til Maren tar opp store deler av dem.

Baksiden lover en roman om tilstedeværelse og unnfallenhet, lidenskap og tap, og det klarer den også å formidle. Den er energisk, og veksler mellom et bekymringsløst studentliv, der diskusjoner om litteratur og filosofi regjerer, og alvorligere aspekter av livet, som sjalusi og selvmord.

Likevel, historien bygger opp til så mye som på siste side føles uforløst. Den er engasjerende, men mangler det lille ekstra som gjør at man burde lese akkurat denne boka.

Men, er du litteraturstudent kan boka nesten regnes som pensumrelevant, og er du bare ute etter noe lett underholdning å utsette eksamenslesingen med, så er dette en enkel og fin bok å plukke opp.

Anja Naper

a.a.naper@universitas.no

Med debutboken *Hun er der hele tiden* vender Geir Nummedal tilbake til Blindern, ti år etter at han selv ble ferdig som masterstudent i litteraturvitenskap.

LITTERATUR

tekst: Kristian Wikborg Wiese

foto: Sébastien Dahl

– Det var tidlig tydelig for meg at jeg ville gå inn i studenten som karakter, og utforske de koblingene og vennskapene man gjør seg som student.

Geir Nummedal peker på den første romanen sin, *Hun er der hele tiden*, som ligger på bordet mellom oss. Han har skrevet en bok om store følelser og store hendelser i et helt normalt liv. Resultatet er en mørk, rørende, og ikke minst knakende god fortelling.

– Når du er i en gruppe som er veldig tett, hva slags relasjoner danner det seg da innenfor det faglige, det sosiale og det vennskapelige? spør Nummedal. For nettopp dette er noe av det han har utforsket i romanen sin.

Introvert student

For Nummedal har det vært interessant å se Blindern som scene, løst fra den andre

scenen som foregår i boka – Oslo. Hvordan ser egentlig studenter hverandre som studenter?

– Du går så opp i deg selv og det du interesserer deg for, at selv om du er i en ekstremt sosial fase i livet så kommer du kanskje litt til kort. Du har masse tid sammen med andre og mange fellesopplevelser. Selv om dette er en form for ekstrem utadvendthet er studenten egentlig ganske introvert.

– Hvordan da?

– Du sitter her og leser, skal jobbe frem en masteroppgave og diskutere. Skal du ta en øl så går du gjerne på Blindern. I alle fall gjorde jeg det, sier Nummedal og ler.

– Studenten har det han trenger her på Blindern.

Denne type koblinger tror forfatteren veldig mange vil kjenne seg igjen i. Hvilke relasjoner du

klarar å beholde, hvordan tilfelldighetene spiller inn og hvordan alt kan skje.

– Det var ting jeg ville gå tilbake til. Se min tid på Blindern ti år senere. Gå inn som student, men også med et slags tredje øye i panna hvor du ser handlingen gjennom en karakters øyne – men også litt ovenfra.

Går tett på

Boken utspiller seg på en veldig liten flate. Det er få karakterer og det er kun deres historier som blir fortalt. Stort sett foregår den i Oslo, og Blindern er en sentral og viktig plattform.

– Det handler om å gå tett på. Gå til et sted hvor to av karakterene mine tilbringer utrolig mye tid. Et sted hvor det er stillstand i livene deres.

Selv om Blindern på mange måter kan representere stillstand, er boka langt fra stillestående. Noe av det Nummedal går inn på i boken sin er hvordan studentene oppfører seg dersom de blir trukket ut av sin vante setting. I Nummedals bok skjer dette gjennom en stu-

diekamerats plutselige selvmord.

– Når de møtes på en annen arena, på en gravlund, i en trist setting, må de lete seg frem til hvor de skal gå nå – hva er det man snakker om en sånn kveld? Så kommer normaliteten og man glemmer denne karakteren som har gått bort, sier forfatteren.

For hva skjer egentlig med en studentgruppe som går i begravelsen til en medstudent? Hvor godt kjente de den som er død, hvilke tanker gjør de seg, hvilke følelser kjenner de på?

– Da kjenner alle plutselig vedkommende en god del hakk mer enn det de faktisk kjente han, forteller Nummedal.

Tilbake på gamle trakter

I likhet med flere av karakterene i romanen var Nummedal selv tilknyttet litteraturvitenskap i sin studietid. Men utover at Nummedal besitter enkelte likheter med bokens hovedperson, er dette ingen selvbiografisk roman. Derimot bestemte han seg tidlig for å bruke kulisser fra sitt eget liv.

– I boka beskriver jeg svært ofte steder der jeg selv har vært en gang, nylig eller lenger tid tilbake. Jeg har forsøkt å gå inn i en stemning eller sansning, og diktet videre fra det. Noen ganger har jeg skrevet meg langt bort fra meg selv, mens andre ganger har jeg kommet tett på meg selv. Det er vel det som kalles å skrive.

universitas@universitas.no

UNIK
UNIVERSITETSSENTERET
PÅ KJELLER

Master/PhD-studier og videreutdanning innen

- Nettverk, kommunikasjon og informasjonssikkerhet
- Elektronikk og fotonikk
- Kybernetikk og industriell matematikk
- Energi og miljø

i samarbeid med UiO, NTNU og forskningsmiljøene på Kjeller

Dette skjer på Det Norske Studentersamfund

Smalt Som Faen / Søndag 13. mai / Kl: 18.00

Aidan Baker (Nadja)

Søndag 13. mai er det ingen grunn til å ligge hjemme på sofaen. Smalt Som Faen har nemlig fått med seg Aidan Baker som vil gi deg en musikkopplevelse av de få og servere deg den perfekte søndag! Aidan Baker, den ene halvdel av Nadja, spiller solo på Chateau Neuf. Alene, i motsetning til Nadjas tynge lydbilde, spiller han svøpende og drømmende, med lange og utdragne gitarkaskader. Baker er et multitalent av de sjeldne som spiller fløyte, er selvlært på gitar, trommer og en mengde andre instrumenter.

Og som han uttrykker det selv; «As a solo artist, Baker explores the deconstructive sonic possibilities of the electric guitar as a primary sound source, creating music that ranges from experimental to post-rock to contemporary classical». Dette er den typen konsert man nyter med lukkede øyne, mens tonene glir forbi og rundt deg. Kom og len deg tilbake denne søndagen, og nyt en forestilling av de sjeldne hvor Aidan Baker lokker deg inn i sitt skjøre og vakre univers! Stedet å være denne søndagen er klubbscenen, Betong hvor vi åpner dørene kl 20:00. Billettprisen er på 80,-/50,- (for medlemmer av DNS) og billettene kjøper du i billettluken på Chateau Neuf.

Onsdag 9. mai

18:00 FriDans Swing
18:00 Stand-up

Torsdag 10. mai

17:00 Det Hvite Bånd
19:00 Jazz-jam

Fredag 11. mai

21:00 Tombstones
(releasekonsert)
+ Spelljammer
21:00 Dueling Banjos

Lørdag 12. mai

20:00 Taake + Helheim
+ Vulture Industries

Søndag 13. mai

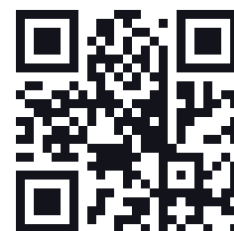
18:00 Aidan Baker (Nadja)

Tirsdag 15. mai

17:00 Nova Noir-samarbeid
18:00 TirsdagsQuiz

Onsdag 16. mai

18.13 16. mai-galla

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studenterfundet.no

akademika

anmelderredaktør: **Solveig N. Langvad**
s.n.langvad@universitas.no 934 86295

ANMELDELSER

Islam i Guds kjeller

Religion og etikk på Teologisk fakultet – en arena utelukkende for KRIK-ungdommen fra Kristiansand og lovende preste-emner tenker du. Fra forsamlingen å dømme denne torsdag formiddagen har du nok ikke helt rett.

I det professor Leirvik bruker de første minuttene av den to universitetstimer lange forelesningen på å få orden på teknikken (finnes det en foreleser på Blindern som ikke bruker tid av forelesningene på tekniske problemer når Powerpoint og mikrofon benyttes?), får Universitas' anmelder nemlig tid til å granske forelesningens studenter.

Dagens 30 oppmøtte

sitter så spredt som mulig, slik nordmenn har for vane, er alt fra 19 til 62 år gamle og har antakeligvis foreldre fra alt fra Langesund til Lahore. Så, etter 5 minutters teknikk-tukling griper Leirvik ordet. «Velkommen til tredje og siste dobbeltime om islamsk etikk». Islamsk etikk? Ikke utelukkende gamle og nye testamentet som siteres på TF om dagen, altså. Forelesningen forløper teknisk smertefritt videre. Leirvik foreleser uten den formanende tonen man ellers opplever ved andre framførelser av religiøse eller teologiske tekster – det være seg i kirker eller bedehus. Stoffet framføres på en kjølig, akademisk måte, slik man er vant til fra øvre Blindern, men når Jesus og de store profetene nevnes, skurrer Leirvik opp drama-nivået. Lengre pauser legges inn etter

«Når Jesus og de store profetene nevnes, skurrer Leirvik opp drama-nivået.»

FORELESNING

Religion og etikk, TF

Hvem: **Professor Oddbjørn Birger Leirvik**

Tid: **Torsdag 3. mai**

Hvor: **Domus Theologica, auditorium U40**

Karakter: **B**

at han siterer de store religiøse skikkelsene, og gestikuleringen øker betraktelig ved bruken av store ord som Gud, kjærlighet og godhet.

Professoren beholder likevel hele tiden den saklige roen og den akademiske tonen, og vi får aldri følelsen av at han forsøker å overbevise sine tilhørere i en

eller annen retning. Powerpoint benyttes med hell, og mikrofonen Leirvik bruker gjør at lyden bærer gjennom hele lokalet i kjelleren (ja takk til mikrofoner!) på Domus Theologica. I lengden kan stemmen til

foreleseren og powerpointen bli monotone, noe de fleste vet dreper konsentrasjonen, men timene flyr likevel.

Etter å ha loset studentene gjennom Islams teologiske, filosofiske og mystiske etikk, takker Leirvik sympatisk for i år, og ønsker alle lykke til på eksamen, til rungende applaus fra salen. Et par interessante og innholdsrike timer, enten man er prestesønn fra Grimstad eller en nysgjerrig ateist fra Mo i Rana.

Are W. Sandvik
arews@universitas.no

KARAKTERBOKA

Nyere verdenshistorie med metode, HF

Kalkulus og lineær algebra, MatNat

Folkemord og politisk massevold i det 20. århundrets politikk, SV

Har du tips til spennende forelesere?
Send en e-post til s.n.langvad@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: A-lista
11.00: Studentnyhetene
11.03: Radio Nova Highlights
12.00: Lillesalen konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Goodshit
23.00: The O & Jo Show
00.00: Overkill

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur

10.00: Studentnyhetene
10.03: Tekstbehandlingsprogrammet
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Oppvask
12.00: Tanketog
19.00: Kveggels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Når det rykker i støvfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost

09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab

Fredag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Gymtimen
20.00: Nova Nedstrippa
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
00.00: XO Hiphop

Søndag

00.00: Novanatt
07.00: Opplysningen 99,3 (R)
08.00: Rabarbra
08.30: Grenseløst
09.00: Det Fiktive Selskab
10.00: Søndagskvil
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Vårspretten: På Hovedøya kan du vandre blant krutthuss og klosterruiner.

Øyeblikk av frihet

Selv med pensum under armen er øyhoppping i Oslofjorden å anbefale.

ØYHOPPING

Gressholmen, Hovedøya og Langøyene

Hvor: **Indre Oslofjord**

Når: **Søndag 6. mai**

Pris: **Gratis med månedskort/30 kr uten**

også finne kriker og kroker å gjemme seg vekk i, ved bittesmå strender og bortgjemte sletter blant stein og kratt.

I vinterhalvåret var de forlatte, men nå står holmene i full blomst bak gravemaskiner og nybygg i Bjørvika. Folk og fe har drasset med seg teltplogger og oppblåsbare madrasser, og båtene tøffer i ring rundt indre Oslofjord. Det er tid for øyhoppping.

Du kan velge og vrake blant øyer i ulike fasonger og farger, og det er nok av land til alle. På Hovedøya ligger båtene på rekke og rad klare for sjøsetting, på Langøyene har en og annen friskus satt opp «hytta» for sommeren, mens Gressholmen ligger fredelig og bare nyter sola.

Et gammelt krutthus og kloster-ruiner møter deg på Hovedøya. Rundt omkring er det natur-reservatskilt, og øya gir et møte mellom natur og kultur. Kroa ved navn Kloster sies å ligge over selve gravplassen til munkene. Kroeieren er en luring, er du lysten har han en og annen vandrehistorie på lager. Og øya oser av høytidelighet, du kaster ikke snusen din her i gården!

Langøyene har en egen friluftssportslig sjarm, og er kjent for sin brede slette på nordsiden. Før var det en søppelplass, nå er det Oslos beste teltpot. Øya kan også skryte av å ha Norges lengste og beste sandstrand. Villkaninene er ikke lenger å se på Gressholmen, slettene brukes i stedet av gjessene som deres personlige toalett. Det hindrer likevel ikke folk i å finne seg en flekk. Her er steder for avslapping eller lesing, mens en hardcore badeløve kan velge og vrake i stupearenaer. En einstøing kan

«Kroeieren er en luring, er du lysten har han en og annen vandrehistorie på lager.»

Hovedøya, Langøyene og Gressholmen byr på øy på ulikt vis. Hovedøya er kultivert, historisk og engasjerende, Langøyene er sporty, friskus og stram, mens Gressholmen er karismatisk og skarp.

Her går du aldri sulten, tørst eller tissetrengt. Kroene har kioskpriser, men det er ikke så uvanlig til øy å være. På stressende lesesaler kan du se langt etter oversikten, tar du

derimot båten ut til en av øyene i Oslofjorden, får du utsikten som gir enhver lesehest ro i sjela. «Tiltak» sier noen, «kom igjen a» er svaret! Trasker du nemlig et lite stykke ned mot kaia i Oslo kan du på under et kvarter komme deg til sjøs, og plutselig befinne deg ute blant bølgesprut og blomster.

Thea Marie Astrup (tekst og foto)
themas@universitas.no

Thea Marie Astrup

UKAS ANBEFALING

Fullstappa kultursjappe

Er du av arten som så veldig gjerne skulle proppa almanakken full av hippe, kulturelle happenings? Langt inn i 2012 er nyttårsforsettene forlengst glemt, men det er ikke for sent å gå fra sofakroken til multikultiparadis. Pecha Kucha byr på et kulturelt maraton. Kvelden er spekket med så mye kreative input at du får henta

inn ett år med sofasliting. De interessante deltagerne spenner fra lyrikeren Tarald Stein som presenterer dikt om en skrivende penis, til interiørarkitekt, designer og skulptør Stefan Lindfors. Samlet er de 12 bidragsyterne en real pose smågodt stappa full med god arkitektur, design, film, kunst og musikk.

Pecha Kucha Night Vol. 22

Hvor: **DogA**

Når: **Torsdag 10. mai, kl. 19.30**

Rullende og stein

Sleep har blitt beskrevet som «det ultimate stonerrockband», har hatt bemerkelsesverdig innflytelse på tungmetallen på 90-tallet og suger deg tilbake i tid ved å hente frem essensen fra alt som er retro.

Det starter høyt. Og der vil det i hvert fall ikke stoppe, for det blir bare høyere og høyere. Men det er sånn det skal være når et skikkelig stonerband ildner opp scenen med tung bass og støyete gitarer, for noe som ser ut som et like tungt konsertlokale med rockefolk representert fra flere generasjoner.

Californiastonerne vet å få sitt publikum i transe. Mesteparten av publikum står og vugger hodene sine forhekset. Som om bass og gitar har infiltrert både ryggvirvel og hjernestamme og all bevegelse er ren refleks. En som er i ferd med å løfte ølen i en drikkevinkel på 90 grader, ombestemmer seg, lar glasset gå på høykant og det renner sakte ned på gulvet.

KONSERT

Sleep

Når: **lørdag 5. mai**

Hvor: **Betong, Chateau Neuf**

Både eldre og nyere hits får kjørt seg. Store deler av albumet *Holy Mountain* får sin gjennomgang, men «høydaren» er uten tvil «Dragonaut», og dessuten «Antarcticans Thawed» som skulle vært med på *Dopesmoker* – et album med én sammenhengende sang på litt over én time. Og nettopp her ligger essensen i hvor viktige Sleep har vært og fremdeles er: De tør å eksperimentere med musikken sin og gi fullstendig faen. Det var nettopp også det de gjorde på Betong. Jammet i vei. Til en vakt måtte komme og avbryte showet. Det sier sitt, men det er også deres varemerke. Hørte de spilte en femtimers konsert i et annet land, så dette er småtteri.

Ida Hestman

anmeldelser@universitas.no

De beste i klassen

– Riiling, riiling!

– Hallo?

Beklager, jeg må gå. Nå får vi aldri vite hva som kunne skjedd mellom oss. Telefonen min ringer alltid på upassende tidspunkter.

IMPROTEATER

The Crumbs

Scene: **Det andre teatret**

Med: **Lee White og Stephen Sim**

Tid: **fredag 4. mai, kl 20.30**

De maler detaljerte bilder med suveren mimikk, sine egne kropp og to trestoler som eneste verktøy. Vi sitter fengslet når fjortisen White stjeler sin nyfødte lillebror og setter kursen mot Sør-Amerika for å starte et nytt liv. Ikke mist barnet, tenker vi, selv om fyren er tynn i håret og ikke bærer annet enn luft.

Troverdige spill og uovertruffen timing til tross, kveldens forestilling blir nesten for trygg. Selv om Sims og White kan sin impro, kommer de ikke helt i mål rent fortellerteknisk. Men de stresser aldri, tyr ikke til store fakter og voldsomme vendepunkter. Dette er bunnsolide greier, og du kan ikke annet enn å sette mobilen på lydløs. *The Crumbs* fortjener vår fulle oppmerksomhet.

Agnes Klem

agneskl@universitas.no

Thorbjørn Kringlebotn Borlaug

UKAS ADVARSEL

Datingdritt

Over en helg med 10 timer «teori» og 10 timer «praksis», kan du undervises i hvordan du skal sjekke damer, og «nå målene du setter deg i livet», skal vi tro selskapet Dating Adventure. De lokker med erfarne «sjekkecoacher», og skal lære deg alt om «kvinnepsykologien og hvordan jenter tenker». Kurset er utelukkende for

mannfolk, og har kun tre (!) plasser. Ærlig talt: Du lærer sikkert ikke noe her som du ikke likeså greit kan plukke opp fra amerikanske TV-serier eller rask lesing på en eller annen hipsterblogg. Alt koker nok ned til «du må tro på deg sjæl, mann!». Der sparte jeg deg for en klein helg og 5500 kroner. Jeezez.

Sjekke-kurs

Hvem: **Dating Adventure**

Når: **11.-13. mai**

Pris: **5500,-**

KULTURKALENDER

onsdag 9. mai

Forfatterintervju: Den amerikanske romanforfatteren Jennifer Egan har klart det de fleste romanforfattere drømmer om. Hun blir omfavnet av både publikum og kritikere, og den siste romanen hennes, *A Visit From the Goon Squad*, har blitt både bestselger og kritikeryndling og har blant annet vunnet Pulitzerprisen og National Book Critics Circle Award.
Litteraturhuset. Kl. 19.00. Pris: 90/60 kr.

Konsert: Etter utsolgte, fantastiske, konserter på Folketeatret og Drammens teater og bejublet opptreden på Skavlan i 2011 er Ryan Adams igjen klar for ny konsert på Folketeatret. Konseptet er det samme; Ryan Adams, en stol, en gitar, ren magi.
Folketeatret. Kl. 20.00. Pris: 250 kr.

Film: OCA har gleden av å annonsere et retrospektiv med filmskaperen Peter Watkins som organiseres i forbindelse med Watkins deltakelse i OCAs internasjonale studioprogram. Arrangementet vil løfte frem Watkins grunnleggende historiske bidrag til film som kritisk praksis og vil ha spesielt fokus på hans forhold til Norge gjennom Edvard Munch, og filmen med samme navn fra 1973.
Office for Contemporary Art Norway. Kl. 20.00.

Dans: Hver Onsdag så inviterer Bokcaféen og OSI-Dans til FriDans Swing i Biblioteket, dette er et åpent arrangement for alle som har lyst til å komme og danse swing. Dansegulvet står klart fra kl 20.00 og fylles fort opp med danseglade mennesker, du finner også en del instruktører som gjerne lærer bort litt underveis. Om du er glad i å danse, så er Biblioteket på Chateau Neuf stedet å være på onsdager.
Chateau Neuf. Kl. 20.00.

Stand-up: Selklubben tropper nok en gang opp i Bokcaféen. Ta et avbrykk fra det seriøse livet som student og nyt en god latter. Kanskje tør du til og med å prøve deg bak mikrofonen på slutten av kvelden? Men viktigst av alt: Ha det moro.
Bokcaféen, Chateau Neuf. Kl. 18.00.

torsdag 10. mai

Konsert: Eddy's Kitchen presenterer tre band i hver sin sjanger. Bendik Baksaas Band, Økogym og Level & Tyson spiller splitkonsert på John Dee. Med musikk som strekker seg fra hip-hop til indie-rock kan kvelden passe for de fleste. Afterparty på Turkish Delight.
John Dee. Kl. 20.00. Pris: 100 kr.

Film: *Det hvite bånd*, av Michael Haneke, vises i Lillesalen. I årene før første verdens krig skjer en rekke foruroligende ting i en tysk landsby. En skjult ondskap lurar i hjørnene hvor en streng moral råder, og disiplin er det viktigste redskap for å frembringe rettskafne og dydige unge mennesker. Haneke angriper det ondes problem i en mindre skala samt opptakten til verdenskrigene i samme film, uten annet bakteppe en det enkle livet i landsbyen.
Lillesalen, Chateau Neuf. Kl. 19.00. Pris: 60/40 kr.

Jam: Jazz-musikere fra Musikkhøgskolen fyller Bokcaféens lokaler med herlige, livlige jazz-toner. Dette arrangementet trekker alltid besøkende, og holder en

veldig høy kvalitet. Ta med deg instrumentet ditt og kom. Snippen er ofte løs og alt er lov.

Bokcaféen, Chateau Neuf. Kl. 19.00.

Utstilling: I den kommende utstillingsperioden tilegner Kunsternes hus begge overlyssalene til en første, unik presentasjon av den amerikanske kunstneren Sylvia Sleighs malerier. Den posthume separatutstillingen er den hittil mest omfattende og presenterer arbeider fra et tidsspenn på over seksti år. Utvalget er bredt sammensatt slik at Sleighs virksomhet skal fremstå som en helhet og i all sin kompleksitet.
Kunsternes hus. Kl. 18.00.

Stafylokokktrilogien: Christopher Nielsens *Entropi* fremføres på Nationaltheateret mandag.

FOTO: MARIUS NERGÅRD PETTERSEN

Konsert: Frida Hyvönen er kjent som en fortryllende sceneartist og komedienne, en livfull pianist og fortreffelig tekstforfattere, en unik røst som talar fra en tidløs indre plass. Albumet *To the Soul* blir sluppet den 18. april og er delvis skapt i sangerinnens hjem i Paris, delvis i hennes hus i Västerbotten i Sverige. Under skrivperioden befant hun seg på lange reiser til blant annet Bali, India og Zimbabwe.
Parkteatret. Kl. 20.00. Pris: 225 kr.

Konsert: Tombstones gjester igjen Betong, og denne gang med en splitter ny plate i lomma! Vi har hørt et par av låtene fra den nye plate som låter minst like bra som deres tidligere plater. De har gått enda et skritt videre mot doom-sjangeren og riffer både hardere og tyngre enn før. Bandet som er inspirert av band som Yob, Sleep og Acid King leverer også et ballehardt show live.
Klubbscenen, Chateau Neuf. Kl. 21.00. Pris: 120/70 kr.

lørdag 12. mai

Konsert: Ron Pope er en musikers musiker. Han gjør alt, synger rett ut fra hjertet, ripper en gitar fra hverandre som om livet avhenger av det, skriver en kraftig hymne eller en hjerteskjærende ballade, og han kan rocke en folkemengde når som helst, hvor som helst. Ron Pope sammenlignes med artister som Bruce Springsteen, Eric Clapton og U2.
Parkteatret. Kl. 20.00. Pris: 180 kr.

søndag 13. mai

Konsert: Smalt som faen har fått med seg Aidan Baker som vil gi deg en musikkopplevelse av de få og servere deg den perfekte søndag. Aidan Baker, den ene halvdel av Nadja, spiller solo på Chateau Neuf. Alene, i motsetning

til Nadjas tyngre lydbilde, spiller han svøpende og drømmende, med lange og utdragne gitarkaskader. Baker er et multitalent av de sjeldne som spiller fløyte, er selvlært på gitar, trommer og en mengde andre instrumenter.

Klubbscenen, Chateau Neuf. Kl. 18.00. Pris: 80/50 kr.

Konsert: Acres Wild og Westhagen spiller konsert på Skuret. Acres Wild er Magnus Lefsaers soloprojekt, med musikk inspirert av country og 60-talls pop. Med vokalharmonier, gitarer, mellotron og trommer spiller bandet sin lune og melodiose countrypop.
Skuret. Kl. 21.00.

Utstilling: Galleri Ask presenterer Tommy Høvik med utstillingen *I was listening to Boards of Canada and everything seemed perfect*. Installasjonen som vises består av collage, skulptur og en Super 8 film. Høvik utforsker det poetiske potensialet som ligger i det kasserte materialet vi omgir oss med, og det er ofte en kombinasjon av det personlige og det spirituelle som kommer til syne i hans univers.

Galleri Ask. Kl. 12.00

mandag 14. mai

Teater: Christopher Nielsen er tilbake på Nationaltheatret. I *Entropi* møter du en gjeng misbrukere som prøver å kjempe seg tilbake til livet. Den store framgangen har latt vente på seg, men det går i hvert fall ikke dårligere. Ikke før en forsoffen og kverulerende overklassefyr som kaller seg Sir Christian, trer inn i ringen, med en eim av svovel og alkohol rundt seg. Som en avrusnings Mefisto stiller han alle de gale spørsmålene til gruppa. Og når en person boikotter opplegget, er veien kort fra re- til rehabilitering.
Nationaltheatret. Kl. 19.30. Pris: 225 kr.

tirsdag 15. mai

Tegneserier: Norsk tegneserieproduksjon er vital og innovativ som aldri før. Fra de seriøse, narrative streker til radbrekning av historien og infantilt tull, viser våre tegneseriekunstnere at formatet har mer å by på enn både Donald og gutteromfantasier. Det er på høy tid å løfte litteraturen i ruteform inn på Blås mørke scene, og ingen anledning er bedre enn slippet av den etterlengtede Dongeryboksen.
Blå. Kl. 19.00. Pris: 30 kr.

Konsert: Anders Tveit er en norsk musiker og komponist. Laptop, elektronikk og el. bass, ofte i et fritt improvisert landskap. Han medvirker blant annet på Trondheim jazz orkester og Øivind Brækkes plate *Migrations*, The Köln Oslo Protocols plate *The KØP* og flere av platene til Pd Conception, som er en improviserende elektroakustisk trio. I tillegg er han med på samarbeidsprosjekter med en rekke europeiske og norske musikere. Tirsdag spiller han på 300 Acting Spaces med Alex Gunia.
Sørengaia. Kl. 18.00.

Koselig med heis

Forrige uke kunne du lese at semesteravgiften går opp med svimlende 280 kroner i året. Nå har Ad Notams kjendisdisseksjon gravd opp en av årsakene til økningen.

– Det har vært veldig stille rundt meg den siste tida. Derfor vil 80 kroner av økningen i semesteravgiften gå med til å lage en dokumentar om meg med navnet «Koselig med heis», sier Velferdstingets leder, Birgit Skarstein. De siste ukene har hun oppdaget gleden ved å ta heis og ikke slepe seg oppover trappene i rullestolen.

– Det toppet seg da jeg skulle karre meg til toppen av Oslo Plaza. Etter det tenkte jeg at det får da være grenser.

Tidstyvene

Etter at professor Terje Tvedt aldri dukket opp til forelesningen og fikk en F fra Universitas, kom det frem at de 200 studentene samlet gikk glipp av 70 timer på lesesalen siden hver av dem måtte vente i 20 minutter. Senere samme dag gikk studentene samlet glipp av 420 timer på lesesalen etter hver å ha tilbrakt to timer i kafferus på Fredrikke, 840 timer på grunn av overdreven sjekking av Facebook, og 1980 timer på å sitte på lesesalen og lese samme side om igjen og om igjen fordi de hadde kaffe- og Facebook-abstinenser.

Promo-Knut 4 prez

UiO-Studentparlamentets wonderboi, Knut Ulrud, kjemper nå for å få sommerjobb som Adeccos direktør. Etter først å ha lagt ut en video der han synger folkesang for medpassasjer i 10 000 meters høyde, har Ulrud nå gitt ut singelen «Like litt på meg» under artistnavnet «Admiral K», i håp om å få flest «likes» på Facebook.

– Refrenget går «Kan du komme hit og like litt på meg, du vet at jeg vil ha kontrakt».

På torsdag skal jeg ha konsert på Oslo City, og rektor Ole Petter «Lil' Ole» Ottersen rapper et vers.

Manglende meninger

Universitas prøvde forrige uke knallhardt å få noen til å rase over at ingen Oslo-studenter blir pamper i NSO, men da ingen raste, valgte avisa tilslutt å skrive en nyhetskommentar om hvorfor dette er uholdbart.

– Når ingen sier det vi vil de skal mene, så får vi si det selv

da, sier nyhetskommentator i Universitas, Gabriel Steinsbekk.

– Det er vi som er student-Oslo. Fra neste uke vil nyhetsseksjonen kortes ned til tre sider, og lederen utvides til ti. Da kommer de dølle studentpolitikerne til å angre på at de ikke har de riktige sitatene.

Høyt spill: De siste dagene har en søtlig eim kommet fra Ulsruds hjørnekantor.

LOL: Denne lille krabaten ble hentet inn for å snakke om studenters Facebook-vaner.

VI SPØR

av Endre Stangeby

Siteringsrot: Prorektor ved BI, Dag Morten Dalen, nekter å svare på sitatsjekk. Han er travelt opptatt med annet på BI.

Sitatfrekk prorektor

BI-ledelsen har vært litt utilgjengelig for Universitas i det siste. Vi tenker de kanskje synes vi har vært litt treige med sitatsjekker. Derfor var vi ekstra tidlig ute med å høre om vi hadde sitert prorektor ved BI, Dag Morten Dalen, korrekt. Men vil han egentlig ha sitatsjekk?

– Til hva da? Jeg har ikke gjort noe intervju med Universitas.

Altså... Nå forsøker jeg å være hjelpsom her ...

– **Ring opp Dalen igjen.**
– Javel.
[Ringer Dalen.]

– **Joda, det står på blokka mi. Svart på hvitt.**

– Nei, det har jeg ikke. Du må ha kommet feil. Jeg foreslår at du ringer kommunikasjonssjef Yngve Kveine.

– **Så du har ikke sagt at det er ironisk at økonomistudentene betaler for utdanningen sin?**

– Helt ukjent! Ta det med riktig person!

«[Klikk.]»

– **Hei, jeg ringer fra Universitas. Det gjelder sitatsjekken igjen. Vi mistet kontakten i sted, det er nok noe galt med telefonen din.**

– Det tror jeg ikke! Og jeg vil ikke uttale meg! Ring Yngve!

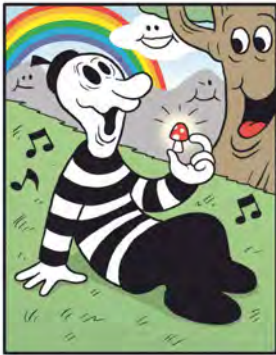
– **Ja, men ...**
– Nå avslutter jeg på en hyggelig måte.

– **Men vil du ...**
[Klikk.]
– **... vurdere din stilling?**

endre.stangeby@universitas.no

PANTO

av Thomas Sørli Hansen

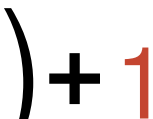
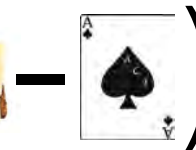
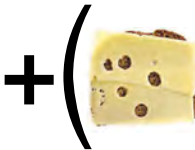
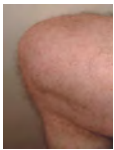

REBUS

av Filip Roshauw

HINT: Vi må snakke litt om midlertidighet. Riktig svar sendes til filip.roschauw@gmail.com

FORRIGE UKES LØSNING:
Bra jobba, Bernt! Det hadde Isak og politistudentene skjont. Huzzah!

FRANSK QUIZ

av Øyvind Bosnes Engen

1. Hvem vant presidentvalget i Frankrike søndag?
2. Hvilke farger har det franske flagget?
3. Hva heter duoen som står bak album som *Moon Safari* og *Talkie Walkie*?
4. Hva heter den franske regionen som ble invadert av allierte styrker under D-dagen i 1944?
5. Hva heter regissøren bak filmtrilogien *Trois Couleurs*?
6. Hvilken fransk filosof mente å kunne bevise Guds eksistens ved hjelp av sin egen tvil?
7. Hvilke åtte land grenser til det franske fastlandet?
8. Hvilken historisk skikkelse var skurken i Alexandre Dumas' roman *De tre musketerer*?
9. Hvor mange ganger har det franske herrelandslaget vunnet fotball-VM?
10. Hvilket tiår vant Frankrike sist Melodi Grand Prix?

Descartes: Hvorfor er han?

1. Françoise Hollande
2. Rødt, hvitt og blått
3. Air
4. Normandie
5. Krzysztof Kieslowski
6. René Descartes
7. Italia, Spania, Andorra, Belgia, Luxemb-bourg, Tyskland, Monaco og Sveits
8. Kardinal Fichelleu
9. En (1998)
10. 1970-tallet (1977)